

Anton de Kom Universiteit van Suriname Bibliotheek

Universiteitscomplex, Leysweg 86, Paramaribo, Suriname, Postbus 9212
Telefoon (597)464547, Fax (597)434211, E-mail: adekbib@uvs.edu

APPROVAL

NAAM: *Lindveld Lucretia*

verleent wel / niet aan de AdeKUS kosteloos de niet-exclusieve toestemming om haar / zijn Drs. BSc. / MSc.
afstudeerscriptie online beschikbaar te stellen aan gebruikers binnen en buiten de AdeKUS.

Plaats en datum, *Paramaribo, ~~9 september 2021~~
30 augustus*

Handtekening *L. Lindveld*

Anton de Kom Universiteit van Suriname

Faculteit der Maatschappij Wetenschappen

Een bestuurskundig onderzoek naar de opvang voor mensen met een meervoudige beperking in Suriname

Thesis ter verkrijging van de graad van Bachelor of Science in de Public Administration

Studierichting: Public Administration

Naam : Lindveld Lucretia

Begeleider : drs. Reita Joemratie

Paramaribo, augustus 2021

Voorwoord

Als onderdeel voor het verkrijgen van de graad van Bachelor of Science aan de studierichting Public Administration van de Anton de Kom Universiteit van Suriname, heb ik een afstudeer thesis geschreven met als titel 'Een bestuurskundig onderzoek naar de opvang voor mensen met een meervoudige beperking in Suriname'. Ik heb voor dit onderwerp gekozen, omdat de opvang voor mensen met een beperking in de leeftijd van achttien tot negen en vijftig jaar, nogal zorgwekkend is. Dit onderwerp raakt mij ook persoonlijk, want ik heb een jongere zus van achttien jaar, dat ook met een beperking door het leven gaat. Telkens weer blijkt dat er voor deze categorie mensen met een beperking niet voldoende opvangmogelijkheden beschikbaar zijn, aangezien de bestaande stichtingen reeds overvol zijn en de hulpverlening vaak gebonden is tot de leeftijd van achttien jaar. Dit zorgt voor enorme problemen binnen gezinnen, vooral in de gevallen waarbij beide ouders een baan hebben en ze dus geen begeleiding kunnen bieden aan hun meerderjarige kinderen met een beperking. De uitdagingen waarmee mensen met een meervoudige beperking worden geconfronteerd, hebben mij ertoe bewogen dit onderzoek te doen. Het onderzoek is vlot verlopen, omdat de respondenten bereid waren mij te woord te staan. Dit onderzoek heeft me meer inzicht en bewustzijn gegeven omtrent de knelpunten die zich voordoen in de praktijk voor wat betreft de opvang van mensen met een meervoudige beperking.

Ik wil mijn dank uitbrengen aan de respondenten die mij de nodige informatie hebben verschaft. Dank ben ik verschuldigd aan mevrouw N. Macknack, sociaal/maatschappelijk werkster van het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting, afdeling dienst voor Mensen met een Beperking (D-M-P), mevrouw C. Schutte, sociaal werkster van de Mr. Huber Stichting, de heer B. Lalay, directeur van Stichting Betheljada en mevrouw M. Thomen, ex- directrice van Stichting Betheljada. Mijn dank gaat verder uit naar mevrouw C. Sipit, algemeen manager van het Therapeutisch dagcentrum Anniecrèche en mevrouw M. Cramer, ouder van een kind met een verstandelijke beperking.

Tot slot gaat mijn oprechte dank uit naar mijn begeleider mevrouw drs. Joemratie Reita die een bijdrage heeft geleverd bij de totstandkoming van deze thesis.

Lindveld, Lucretia

Paramaribo, augustus 2021

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inleiding	5
Hoofdstuk 1 Openbaar bestuur, overheid en overheidsbeleid	8
1.1 Inleiding	8
1.2 Het openbaar bestuur.....	8
1.3 De overheid	9
1.4 Het overheidsbeleid en beleidsinstrumenten.....	9
1.5 Beleidsprocessen	11
Hoofdstuk 2 Mensen met een beperking en hun rechten	14
2.1 Inleiding	14
2.2 Omschrijving van een beperking en handicap	14
2.3 Omschrijving van meervoudige beperking	15
2.4 Convention on the Rights of Persons with Disabilities.....	15
2.5 Relevantie van de theorie	17
Hoofdstuk 3 Surinaamse overheidsbeleid en mensen met een meervoudige beperking	18
3.1 Inleiding	18
3.2 Beschrijving actoren.....	18
3.3 Resultaten van het onderzoek.....	23
Hoofdstuk 4 Analyse van het onderzoek	32
4.1 Inleiding	32
4.2 Methodische karakterisering	32
4.3 Dataverzameling en verloop.....	32

4.4 Analyse.....	33
Conclusie	37
Aanbevelingen.....	38
Bijlage I : Vragenlijst voor het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting	43
Bijlage II : Vragenlijst voor Mr. Huber Stichting, Stichting Betheljada en het Therapeutisch dagcentrum Anniecrèche	44
Bijlage III: Vragenlijst voor de ouder	45
Bijlage IV: Aanbieding Ontwerpwet houdende goedkeuring van de "Convention on the Rights of Persons with Disabilities"	46
Bijlage V: Netwerkbenadering van de huidige situatie alsmede de voorgestelde situatie met een nieuwe stichting.....	48

Inleiding

Hoe ga je om met een kind dat niet kan zeggen wat hij of zij wilt of voelt? Wat moet je doen? Dit zijn vragen die opkomen bij ouders die een kind hebben met een meervoudige beperking. Volgens de coördinator van een dependance van de Meester Huber Stichting zijn de ouders meestal gerust als hun kind ergens opgevangen kan worden om de nodige steun, begeleiding en aandacht te krijgen (Castillo, 2018).

Volgens het overheidsbeleid voor mensen met een beperking moeten zij beschermd worden in de opvanginstellingen, door middel van kwaliteitstandaarden. Verder moet de kwaliteit van de zorg- en dienstverlening verbeterd worden en moet er bevordering plaatsvinden op het gebied van zelfstandigheid en integratie. De zelfstandigheid vindt plaats door het verbeteren van de transportmogelijkheden en het stimuleren van zorgvervoer middels het toekennen van subsidie aan zorgvervoerders (<http://www.dna.sr>).

De integratie kan plaatsvinden door het creëren van sport- en recreatiemogelijkheden en het aanpassen van de openbare faciliteiten ter bevordering van actieve participatie en integratie binnen de samenleving. Ook moet er gewerkt worden aan het verruimen van opvangmogelijkheden en huisvesting voor mensen met een beperking. Om het gemak van deze groep mensen te dienen heeft de overheid de digitale uitbetaling van de financiële bijdrage ingevoerd. Aan hen moet de welvaart en welzijn bevorderd en gegarandeerd worden (<http://www.dna.sr>).

In het jaar 2017 is het verdrag *The Convention on the Rights of Persons with Disabilities* inzake rechten van mensen met een beperking in Suriname bekrachtigd. Het verdrag houdt in dat alle rechten van mensen met een beperking zullen worden gegarandeerd en bevorderd. Enkele punten waarop mensen met een beperking recht op hebben zijn: recht op toegang tot gebouwen en diensten, gezondheid en revalidatie, toegang tot financiële diensten, recht op een aangepast levensniveau en sociale bescherming (<http://www.dna.sr>).

Mensen met een meervoudige beperking hebben een specifieke begeleiding nodig en zijn volledig afhankelijk op het gebied van verzorging. Elk persoon met een meervoudige beperking heeft een andere aanpak nodig, omdat de beperkingen verschillen van persoon tot persoon (academische coöperatie, n.d., p. 1).

Met de term meervoudige beperking wordt bedoeld dat iemand zowel lichamelijk als geestelijk een beperking heeft. Deze beperking kan licht zijn, maar kan ook ernstig van aard zijn. Iemand

met een lichamelijke of meervoudige beperking wordt beperkt in het dagelijks functioneren (Vaktherapie, n.d.).

In Suriname zijn er weinig stichtingen die bereid zijn om mensen met een beperking op te vangen. Het is gebleken dat er weinig doorstroom plaatsvindt binnen de stichtingen, waardoor de opvangplaatsen vaak vol zitten. Hierdoor zijn er weinig opvangmogelijkheden voor mensen met een meervoudige beperking die de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt. Mensen met een meervoudige beperking die opzoek zijn naar hulp worden vaak weggestuurd vanwege een gebrek aan ruimte, omdat de hulpverlening vaak gebonden is aan een leeftijd. Ook zijn er weinig instellingen voor volwassenen met een beperking (Kersten & Martens, 2008, p. 12).

Naar aanleiding van het bovenstaande is de volgende probleemstelling geformuleerd:

“Op welke wijze kan overheidsbeleid ertoe leiden dat de opvang van mensen met een meervoudige beperking in Suriname wordt verbeterd?”

Doelstelling

Dit onderzoek is een ontwerp onderzoek en heeft als doel om middels wetenschappelijk onderbouwde concepten en “*best practices*” te komen tot voorstellen welke ertoe kunnen leiden om het opvangprobleem voor mensen met een meervoudige beperking in Suriname te verbeteren en het beleid hierop beter af te stemmen.

Maatschappelijke relevantie

Het onderzoek is maatschappelijk relevant, omdat de uitkomsten van het onderzoek meegenomen kunnen worden bij het bepalen van het beleid ten aanzien van mensen met een meervoudige beperking. Dit onderzoek moet bijdragen aan het verbeteren van de opvang van deze doelgroep en helpen bij het bespreekbaar maken en oplossen van de problemen waarmee de sector van mensen met een beperking te maken hebben in het algemeen en in het bijzonder de opvang van mensen met een meervoudige beperking.

Wetenschappelijke relevantie

Het onderzoek is wetenschappelijk relevant, omdat er een bijdrage wordt geleverd aan het verbreden van de kennis over de opvang voor mensen met een meervoudige beperking in Suriname. Het onderzoek kan ook een aanvulling zijn op reeds bestaande studies hieromtrent of als basis dienen voor verder onderzoek.

Onderzoeksstrategie en -methode

Dit onderzoek is een ontwerp onderzoek, omdat er een onderzoek wordt gedaan dat resulteert in een voorstel voor de oplossing van een probleem of aanbevelingen ter verbetering van een situatie. Voor dit onderzoek is er voor de strategie gevalstudie gekozen, omdat één of enkele gevallen van het onderzoeksonderwerp worden onderzocht in hun natuurlijke situatie. Een andere reden waarom deze strategie wordt toegepast, is dat het vaak gaat over actuele onderwerpen die zich dagelijks voordoen in de praktijk. Verder is in deze studie een literatuur onderzoek gedaan waar er gebruik is gemaakt van wetenschappelijke boeken, internetbronnen, artikelen en documenten over het openbaar bestuur, overheid, beleid en mensen met een beperking om het theoretisch kader vast te stellen. Voor het empirisch onderzoek is gebruik gemaakt van bestaand materiaal, waaronder beleidsdocumenten en interviews met de verschillende respondenten. Voor de beantwoording van de probleemstelling is in dit onderzoek gekozen voor semigestructureerde interviews, waarbij er zes respondenten zijn geïnterviewd. Deze zijn: mevrouw N. Macknack van het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting, mevrouw C. Sipit van het Therapeutisch dagcentrum Anniecrèche, mevrouw C. Schutte van de Mr. Huber Stichting, de heer B. Lalay en mevrouw M. Thomen van Stichting Betheljada en mevrouw M. Cramer een ouder die een kind heeft met een verstandelijke beperking.

Opbouw van de thesis

De thesis is opgedeeld in vier hoofdstukken. In hoofdstuk één worden de begrippen Openbaar bestuur, overheid, overheidsbeleid, beleidsinstrumenten en beleidsprocessen beschreven. Vervolgens worden in hoofdstuk twee mensen met een beperking en hun rechten omschreven. Ook wordt de relevantie van de theorie verwerkt. In hoofdstuk drie worden de taakstellingen omschreven van het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting (SoZaVo), het Therapeutisch dagcentrum Anniecrèche, de Mr. Huber Stichting en Stichting Betheljada. Ook is de mening van de ouder, mevrouw Cramer meegenomen in het onderzoek en worden de onderzoeksresultaten verwerkt. Vervolgens wordt in hoofdstuk vier een analyse gemaakt van de verkregen onderzoeksresultaten. Het geheel wordt afgesloten met een conclusie en er worden aanbevelingen gegeven.

Hoofdstuk 1 Openbaar bestuur, overheid en overheidsbeleid

1.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de begrippen openbaar bestuur, overheid, overheidsbeleid en beleidsinstrumenten toegelicht. Ook komen de beleidsprocessen zoals het fasenmodel en netwerkbenadering aan de orde.

1.2 Het openbaar bestuur

Het openbaar bestuur is een wereld van organisaties. Bestuurders en ambtenaren maken deel uit van organisaties met eigen namen, kantoren, budgetten, taken, procedures en eigenaardigheden. Het openbaar bestuur is het geheel van organisaties en activiteiten dat gericht is op de besturing van de maatschappij. Het openbaar bestuur maakt regels voor de samenleving en is ook zelfs aan regels verbonden. Andere termen die min of meer hetzelfde aanduiden zijn overheid en staat. Bestuur komt van sturen, richtinggeven en een koers uitzetten. Daarbij gaat het vooral om het tot stand brengen en uitvoeren van beslissingen. Door deze beslissingen geven bestuurders aan wat ze in de maatschappij tot stand willen brengen, wat er van de leden van de maatschappij verwacht worden en welke inspanningen gepleegd zullen worden om de gewenste resultaten te bereiken (Bovens, 't Hart & Van Twist, 2007, pp. 20-22).

Indien men zich niet houdt aan de beslissingen, kan de overheid in ernstige gevallen gedwongen gebruik maken van geweld. De geldende regels zijn niet alleen van toepassing op de burgers, maar ook op het openbaar bestuur zelf, zodat ook de bescherming van burgers gewaarborgd is. Bindende beslissingen worden genomen door organen die bekleed zijn met openbaar gezag. Afgezien van het feit dat er in het openbaar bestuur onderscheid wordt gemaakt tussen ambtsdragers en ambtenaren, wordt er ook een onderscheid gemaakt tussen het bestuur, waaronder de uitvoerende, wetgevende en rechterlijke macht (Oosten, 2014, p. 14).

De politieke ambtsdragers met hun ambtenaren vormen de uitvoerende macht. Ambtenaren worden gezien als de vierde macht, omdat er een groot aantal ambtenaren zijn die ook invloed hebben op het beleid. De volksvertegenwoordigers worden gerekend tot de wetgevende macht. De rechters en leden van het Openbaar Ministerie behoren tot de rechterlijke macht. Het openbaar bestuur wordt beschreven als herkenbare organisaties die bestaan uit de overheden met hun

onderdelen en de organen die bekleed zijn met het openbaar bestuur zijn de bestuursorganen (Oosten, 2014, p. 14).

1.3 De overheid

De overheid kan worden omschreven als de instantie die binnen een omschreven domein (gebied of sector) met gezag bindende beslissingen neemt en handhaaft. Onder handhaven wordt verstaan dat de overheid het naleven van besluiten door burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties kan afdwingen. Het gaat in dit geval dan om bindende besluiten. Overheden hebben twee hiërarchische kenmerken. Het eerste kenmerk is dat ze met gezag besluiten kunnen nemen en het tweede kenmerk is dat ze de naleving van deze besluiten kunnen afdwingen (Hoogerwerf & Herweijer, 2008, p. 35).

Overheden zijn ook publiekrechtelijk georganiseerd dat wil zeggen dat ze niet los staan van publiek en privaat recht en dat ze ambtenaren als medewerkers hebben. De private rechtspersonen staan niet los van privaat recht en de werknemers die ze als medewerkers hebben. De overheden zijn niet de enige organisaties die belast zijn met publieke taken, maar ook politieke partijen, natuur- en milieuorganisaties, consumentenorganisaties en culturele centra, ondanks ze een vorm van privaatrecht hebben. De activiteiten van de overheid geschieden volgens een plan, waarbij niet alleen aandacht wordt besteed aan de richting over hoe mensen en middelen ingezet moeten worden, maar ook op welk moment ze ingezet moeten worden. Hierbij is van belang dat in de planning een jaarlijkse begroting moet zijn opgenomen met het bijgaande beleidsplan, waarvan de hoofdlijnen in een meerjarigbeleidsplan staan. Verder voert de overheid beleid om problemen te voorkomen, de samenleving rechtvaardig in te richten en de welvaart te bevorderen (Oosten, 2014, p. 16).

1.4 Het overheidsbeleid en beleidsinstrumenten

Beleid wordt gedefinieerd als het werken aan de realisatie van doelstellingen volgens een tijdplanning, met de inzet van bepaalde middelen (Oosten, 2014, p. 86). Beleid is de manier waarop het openbaar bestuur richting geeft aan de maatschappelijke ontwikkeling.

Het overheidsbeleid dient altijd een bepaald doel en richt zich op verschillende doelstellingen, waarbij er wordt verwacht dat de overheid maatschappelijke problemen kan voorkomen, verminderen of oplossen (Van den Heuvel, 2005, p. 13).

Het voeren van beleid geschiedt volgens een route die begint met de verkenning of identificatie van een probleem, waarna de onderwerpen worden geselecteerd waarop het beleid moet zijn gericht. Het beleidsprobleem wordt gevormd aan de hand van de mogelijke beleidskeuzes of beleidsalternatieven (Van den Heuvel, 2005, p. 38).

Beleidsinstrumenten

Beleidsinstrumenten zijn alle middelen die de overheid inzet om een bepaald doel te bereiken om daarmee de gewenste situatie op te lossen. Beleidsdoeleinden kunnen worden bereikt door beïnvloeding van het gedrag van burgers, bedrijven of particuliere organisaties in het beleidsveld. De beleidsinstrumenten die de overheid kan gebruiken om te ordenen en te sturen worden onderverdeeld in (Hoogerwerf & Herweijer, 2014, pp.190-192):

1. Juridische beleidsinstrumenten: Bij de juridische beleidsinstrumenten worden vanuit bepaalde waarden en beginselen specifieke normen geformuleerd ten aanzien van gewenst en ongewenst gedrag. Bij de juridische instrumenten wordt het te beïnvloeden gedrag van de doelgroep door middel van het instrument nadrukkelijk en rechtens verplicht, verboden of toegestaan. Het gaat allemaal om “wat mag” en “wat moet”.
2. Economische beleidsinstrumenten: De doelgroep wordt financieel geprikkeld door een voorhouding om iets te doen of na te laten. De voornaamste voorbeelden van de economische sturing oftewel van deze categorie instrumenten zijn accijnzen, subsidies en heffingen.
3. Communicatieve beleidsinstrumenten: de doelgroep informeren en proberen te overtuigen over iets. Deze worden gebruikt als eerste stap naar gedragsverandering, ondersteunen andere beleidsinstrumenten en kunnen knelpunten bij interactie tussen doelgroepen verbeteren. Communicatieve instrumenten zijn ook belangrijk om draagvlak te creëren voor beleidsactiviteiten. Deze instrumenten kunnen onderwijzend/instructief, voorlichtend of propagandistisch worden gebruikt.
4. Fysieke beleidsinstrumenten: middels deze instrumenten tracht de overheid het gedrag van burgers te beïnvloeden. De burger is dan niet in staat om bepaalde handelingen zelf te plegen, bijvoorbeeld het afsluiten van toegangswegen.

Om beleidskeuzes of beleidsalternatieven te vormen vindt er een beslissing op hoofdlijnen plaats met een nadere uitwerking van concrete beleidsvoornemens en de definitieve keuze. Hierna moeten de uitvoeringsmaatregelen en de resultaten worden beoordeeld. Als beleid op deze manier

verloopt kan er tijdens het beleidsproces toch iets misgaan. Het is daarom belangrijk dat er terugkoppeling plaatsvindt. Het moet tevens mogelijk zijn om beleidskeuzes of beleidsalternatieven te herzien, bij te stellen, te heroverwegen en om te buigen tijdens het beleidsproces. Beleidsprocessen spelen zich af in netwerken, waarin zowel publieke als private actoren actief zijn (Van den Heuvel, 2005, p. 13).

1.5 Beleidsprocessen

Beleidsprocessen starten in de meeste gevallen met sociale problemen. Om beleid te ontwerpen, kan er gebruik worden gemaakt van twee methodieken, te weten:

- a. Beleid met fasenmodel of het fasen model
- b. De netwerkbenadering of beleid zonder fasen model (Oosten, 2014, p. 86).

Ad a. Fasenmodel

Binnen een beleidsproces zijn er verschillende deelprocessen te onderscheiden (Hoogerwerf & Herweijer, 2014, pp. 20-21):

1. Agendavorming: het proces waarbij maatschappelijke problemen de aandacht van het publiek en de beleidsbepalers krijgen;
2. Beleidsvoorbereiding: het verzamelen en analyseren van informatie en het formuleren van adviezen met het oog op het te voeren beleid;
3. Beleidsbepaling: het nemen van beslissingen over de inhoud, waarbij de doeleinden, middelen en tijdstippen specifiek worden gekozen;
4. Invoering en uitvoering van het beleid: het toepassen van de gekozen doeleinden en middelen;
5. Naleving van het beleid en handhaven: de zorg dat gestelde gedragsnormen werkelijk worden nageleefd;
6. Beleidsevaluatie: het beoordelen van de inhoud, het proces en vooral de effecten van een beleid aan de hand van bepaalde criteria;
7. Feedback en terugkoppeling: het verwerken van de bevindingen van de evaluatie inzake de inhoud, het proces en de effecten van het beleid en aan de hand daarvan het beleid of beleidsproces opnieuw bepalen.

Ad b. Netwerkbenadering

Beleid zonder fasen/ netwerkbenadering

Beleid zonder fasen oftewel netwerkbenadering komt tot stand door een samenspel van verschillende beleidsactoren. De beleidsprocessen spelen zich af in netwerken waarin zowel publieke als private actoren aanwezig zijn (Van den Heuvel, 2005, p. 38).

Beleidsnetwerken omschreven als organisatorische werkverbanden, bestaande uit meerdere actoren die streven naar het voeren van beleid voor een als gemeenschappelijk beschouwd beleidsprobleem, ter bereiking van één of meer gezamenlijke beleidsdoelen. Zij zijn daarin enerzijds van elkaar afhankelijk en proberen door strategisch gedrag zoveel mogelijk invloed uit te oefenen op het uiteindelijk te behalen beleidsresultaat (Van den Heuvel, 2017, p. 45).

Een belangrijk kenmerk van een beleidsnetwerk is dat er meerdere actoren zijn die bij een bepaald beleid betrokken worden. In het kader van gemeenschappelijke beleidsdoelstelling, wordt door elke actor één of meer eigen doelstellingen nagestreefd door eigen instrumenten in te zetten om die te bereiken. De beleidsdoelen in het beleidsproces kunnen niet bereikt worden zonder tussenkomst van anderen. Zo ontstaan er afhankelijkheidsrelaties tussen beleidsactoren (Van den Heuvel, 2017, p. 43).

Het concept beleidsnetwerken combineert twee uitgangspunten: enerzijds een oriëntatie op het beleid (problemen, doelstellingen, middelen) en anderzijds aandacht voor het beleidsproces (organisatorische relaties, de gang van zaken in het beleidsnetwerk) om uiteindelijk tot beleid te komen. Een netwerk is geschikt voor beleidsproblemen waarbij de beleidsactoren van elkaar afhankelijk zijn en een gezamenlijk doel derhalve vereist is, omdat geen van de beleidsactoren afzonderlijk beschikt over voldoende kennis, deskundigheid, bevoegdheden of middelen om het beoogde beleid te realiseren (Van den Heuvel, 2017, p. 48).

Voordelen van netwerken

De interactie tussen de betrokken beleidsactoren geeft ruimte voor meerdere gezichtspunten, oplossingen en een grotere beschikbaarheid aan middelen om de gezamenlijke doelstelling(en) te bereiken. Vervolgens verbreedt de betrokkenheid van meerdere actoren het draagvlak van het beleid en de gekozen oplossing en creëert medeverantwoordelijkheid. Ook kan de informatie over het beleidsproject gemakkelijker via de beleidsactoren naar de betrokken partijen worden verspreid (Van den Heuvel, 2017, p. 51).

Nadelen van netwerken

De nadelen die netwerken met zich mee brengt zijn, verantwoordelijkheden en bevoegdheden die onduidelijk worden, waardoor de rol van de overheid in een beleidsnetwerk waarin ook maatschappelijke actoren participeren, gemakkelijk kan vervagen.

Vervolgens vereist de interactie tussen actoren een bepaalde openheid, die op gespannen voet kan staan met de gewenste voortgang van het project, de bescherming van de privésfeer of de kwetsbaarheid van het beleid zelf. Iedere actor probeert zoveel mogelijk te scoren en winst uit de samenwerking te behalen, wat het gezamenlijke doel kan schaden. Ook de besluitvorming van de betrokken beleidsactoren kost doorgaans veel tijd voor terugkoppeling naar de steungroep.

Verder wordt de rol van de overheid beperkt tot sturen op hoofdlijnen, zij treedt minder op als behartiger van het algemeen belang en meer als regisseur van het netwerk, waarin met anderen tot actie en afstemming moet worden gekomen (Van den Heuvel, 2017, p. 51).

Hoofdstuk 2 Mensen met een beperking en hun rechten

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de begrippen beperking, handicap en meervoudige beperking omschreven. Vervolgens wordt het verdrag “*Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD)*” beschreven. In de laatste paragraaf van dit hoofdstuk komt de relevantie van de theorie aan de orde.

2.2 Omschrijving van een beperking en handicap

In de maatschappij wordt er veel gesproken over mensen met beperkingen en handicaps. Het is daarom belangrijk om het verschil tussen een beperking en een handicap te weten. De bewoording over mensen met een beperking is in de loop der tijd veranderd. De verandering van deze bewoordingen heeft te maken met de wijze waarop de samenleving tegen mensen met een beperking aankijkt. Een beperking is de vermindering van mogelijkheden ten aanzien van het gedrag of activiteiten op het gebied van communicatie, verzorging, lichaamsbeweging en vaardigheden. De meeste activiteiten kunnen dan nog wel verricht worden, maar op een aangepaste manier (Mens en samenleving, n.d.).

Er wordt gesproken van een beperking als de persoon in kwestie belemmerd wordt in het normaal functioneren als gevolg van een lichamelijke, zintuiglijke en/of geestelijke stoornis of conditie. In de zorg wordt er vaak gekeken naar wat een persoon wél of niet kan, vandaar dat er in de zorg bijna altijd wordt gesproken over een beperking (<http://www.mensenrechten.nl>).

In het geval van een handicap, is er een participatieprobleem. Er is sprake van een belemmering in het sociaal-maatschappelijk functioneren. Een handicap is subjectief, omdat het gaat om de beleving van de beperkte persoon. Iemand die spreekt van een handicap, ondervindt belemmeringen in het behalen van zijn of haar doelen. Zo iemand heeft dan te kampen met participatieproblemen op het gebied van scholing, arbeid, het sociale leven en vrijetijdsbesteding (Mens en samenleving, n.d.).

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) heeft handicaps ingedeeld naar niveau van ernst: een stoornis, een beperking en een handicap. De ernst ligt vooral in de beleving van een persoon. Met andere woorden een stoornis is een lichamelijke afwijking. Als een persoon door een stoornis iets

niet kan, wordt het een beperking en de beperking wordt een handicap als het een bepaalde rolvulling in het leven onmogelijk maakt (<http://www.mensenrechten.nl>).

2.3 Omschrijving van meervoudige beperking

Meervoudige beperking betekent een sommatie van handicaps, een kwantitatieve toename die plots omslaat in een kwalitatieve verandering, een wezenlijk anders zijn. Aan de term meervoudige beperking zijn er drie voorwaarden verbonden. Het artikel geeft aan dat er ten eerste meerdere functiestoornissen aanwezig moeten zijn. Ten tweede moet het gaan om functiestoornissen, waarbij hulpmiddelen bedacht zijn, leermethodes opgezet zijn en manieren van omgaan ontwikkeld zijn om de negatieve gevolgen van de functiestoornissen te verhinderen. Ten derde moeten de gevonden en ontwikkelde compensaties in de gegeven combinatie van functiestoornissen niet samen te hanteren zijn, omdat de ene compensatie tussen de andere functiestoornissen komt. De groep mensen met een meervoudige functiestoornis zijn verschillend. Elke persoon met een meervoudige beperking heeft een nieuwe individuele aanpak nodig. Er kan niet steeds teruggegrepen worden naar de reeds bestaande ontwikkelde hulpverleningsmethodes, vandaar de opvoeding van personen met meervoudige functiebeperkingen ervaren wordt als een kwalitatief ander gebeuren (academische coöperatie, n.d., pp. 1-5).

Er worden drie verschillende vormen van beperkingen onderscheiden namelijk, een lichamelijke beperking, geestelijke/verstandelijke beperking en meervoudige beperking. Bij een lichamelijke beperking kan het zijn dat de persoon last heeft van spasmen. Bij spasmen functioneren de benen niet optimaal met als gevolg dat bewegen heel langzaam geschiedt. Dit fenomeen wordt motorische handicap genoemd (Profileren, n.d., p. 2).

Andere vormen van lichamelijke beperkingen zijn zintuigelijke beperking, waarbij de gehandicapte niet kan zien of horen en orgaanbeperking, waarbij de organen bijvoorbeeld de nieren of longen van de gehandicapte niet goed functioneren. Bij een geestelijke/verstandelijke beperking functioneren de hersenen niet optimaal, waarbij de ontwikkeling, denken, onthouden of leren veel trager zijn. Het gedrag bij mensen met een beperking verschilt met het gedrag bij mensen zonder een beperking die tot dezelfde leeftijdsklasse toebehoren (Profileren, n.d., p. 15).

2.4 Convention on the Rights of Persons with Disabilities

Op 13 december 2006 is op het hoofdkwartier van de Verenigde Naties te New York de "*Convention on the Rights of Persons with Disabilities*" aangenomen. Het doel van dit Verdrag is

het waarborgen en bevorderen van alle mensenrechten en de uitoefening van fundamentele vrijheden van iedere persoon met een beperking, zonder enige vorm van discriminatie op grond van hun beperking. Ook biedt het Verdrag wereldwijd mensenrechtenbescherming aan personen met een beperking. Het herbevestigt dat alle personen met een beperking moeten genieten van alle fundamentele rechten en vrijheden. In het Verdrag zijn er maatregelen opgenomen op het gebied van de toegang tot gebouwen en diensten van de bescherming van personen met een beperking, van het recht op gezondheid en revalidatie en van de discriminatie op het gebied van werk. Andere maatregelen die zijn opgenomen in het Verdrag zijn het recht op eigendom, toegang tot financiële diensten, recht op een aangepast levensniveau, sociale bescherming, recht op het privéleven, toegang tot medische gegevens en recht op een waardige deelname aan het culturele leven (<https://www.dna.sr>).

De pijlers van het Verdrag zijn (<http://www.mensenrechten.nl>):

1. Respect voor de inherente waardigheid, persoonlijke autonomie, met inbegrip van de vrijheid zelf keuzes te maken en de onafhankelijkheid van personen;
2. Anti discriminatie;
3. Volledige en daadwerkelijke participatie in de samenleving;
4. Respect voor verschillen en aanvaarding dat personen met een beperking deel uitmaken van de mensheid en menselijke diversiteit;
5. Gelijke kansen;
6. Toegankelijkheid;
7. Gelijkheid van man en vrouw
8. Respect voor de zich ontwikkelende mogelijkheden van kinderen met een beperking en eerbiediging van het recht van kinderen met een beperking op het behoud van hun eigen identiteit.

Op 30 maart 2007 heeft Suriname dit Verdrag ondertekend, maar pas op 29 maart 2017 geratificeerd (<https://www.dna.sr>). Met de ratificatie van dit Verdrag, heeft Suriname zich eraan gecommitteerd om erop toe te zien dat de rechten van de doelgroep gewaarborgd worden (Young-A-Fat, & Graham, 2020, p.5).

2.5 Relevantie van de theorie

De variabelen die worden omschreven zijn overheidsbeleid in netwerken en meervoudige beperking. Om het opvang probleem te kunnen verbeteren is het van belang dat het beleid uitgezet wordt in netwerken. Er zal samengewerkt moeten worden met de overheidsinstellingen en de stichtingen, om het beleid zo efficiënt mogelijk uit te voeren. De overheid en de stichtingen moeten samen gaan werken om de opvang van mensen met een meervoudige beperking te verbeteren.

Verder is er gekozen voor de variabele meervoudige beperking. Bij een meervoudige beperking gaat het om een aantal van beperkingen die een persoon heeft. In de meeste gevallen kan iemand met een meervoudige beperking weinig tot niets zelfstandig doen. Het is daarom van belang dat de opvang van deze doelgroep beter wordt georganiseerd waarbij er professionele en speciaal daarvoor opgeleide personen worden ingezet om de mensen met meervoudige beperkingen te begeleiden en verzorgen. Het gaat om een doelgroep die volledig afhankelijk is van derden en waarop er toezicht gehouden moet worden.

Hoofdstuk 3 Surinaamse overheidsbeleid en mensen met een meervoudige beperking

3.1 Inleiding

In Suriname zijn er verschillende instanties die zich bezighouden met vraagstukken over opvang voor mensen met een meervoudige beperking. In dit hoofdstuk wordt belicht welke instanties zich min of meer bezighouden met de problematiek. In Suriname ligt het aspect van opvang voor mensen met een beperking bij de volgende overheidsinstellingen en stichtingen zoals het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (MinOWC), het Ministerie van Arbeid Werkgelegenheid en Jeugzaken (AW&J), het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting (SoZaVo), de Mr. Huber Stichting, Stichting Betheljada en het Therapeutisch dagcentrum Anniecrèche. Om meer te weten over de opvang van mensen met een meervoudige beperking zijn er interviews afgenomen bij de volgende actoren namelijk het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting (SoZaVo), het Therapeutisch dagcentrum Anniecrèche, de Mr. Huber Stichting en Stichting Betheljada. Voor dit onderzoek is ook een ouder van een kind met een verstandelijke beperking benaderd.

3.2 Beschrijving actoren

Het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (MinOWC)

Het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (MinOWC) is verantwoordelijk voor kwaliteitsonderwijs voor mensen met een beperking en beheert vier en twintig basisscholen en negen beroepsonderwijsscholen voor kinderen met extreme leerproblemen (Voortgezet Speciaal Onderwijs; VSO). Het Bureau Speciaal Onderwijs (BSO) investeert in nieuwe leermethoden voor leerlingen en een instructiemodule voor leerkrachten. Er wordt veel moeite gedaan om stageplaatsen voor de leerlingen te vinden (Young-A-Fat & Graham, 2020, p. 14).

Het Ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid en Jeugzaken (AW&J)

Het Ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid en Jeugzaken (AW&J) is medeverantwoordelijk voor de bescherming van de rechten van werknemers met een beperking en heeft ook een afdeling Dienst Arbeidsbemiddeling die werkzoekenden (inclusief mensen met een beperking) helpt bij het betreden van de arbeidsmarkt (Young-A-Fat & Graham, 2020, p. 14).

Het Ministerie erkent dat het betrekken van mensen met een beperking op de arbeidsmarkt noodzakelijk is en dringt aan op een integrale aanpak binnen de overheid, gemeenschapsorganisaties en het bedrijfsleven (Young-A-Fat & Graham, 2020, p. 14).

Het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting (SoZaVo)

De heer D. Mohan, *Manager Plan Unit* van het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting (SoZaVo) geeft aan dat het Ministerie heeft besloten het sociale voorzieningenstelsel aanzienlijk te verbeteren en de dienst-, hulp- en zorgverlening doelmatiger en doeltreffender te doen plaatsvinden. Hierbij vormen decentralisatie en integratie, deskundigheidsbevordering en wet- en regelgeving het strategische beleidsinstrumentarium.

De Manager geeft verder aan dat de sociaal-maatschappelijke zorg van het Ministerie wordt onderverdeeld in materiële en immateriële dienstverlening en is gericht op groepen in de samenleving die op grond van hun specifieke sociaal-maatschappelijke omstandigheden de nodige ondersteuning behoeven. Volgens de heer Mohan bestaat de materiële dienstverlening van het Ministerie uit het toekennen van financiële uitkeringen aan daarvoor in aanmerking komende personen, groepen van personen of instellingen. De immateriële hulpverlening omvat begeleiding en ondersteuning van specifieke groepen, zoals gezinnen, senioren burgers, mensen met een beperking, kinderen en jeugdigen. Het Ministerie streeft ernaar om de dienstverlening integraal te benaderen en te organiseren. Hierdoor worden de beschikbare voorzieningen en begeleiding op elkaar aangesloten, waarbij de doelgroep wordt versterkt met de juiste kennis en handvatten om zich zelfstandiger te handhaven in de samenleving en zodoende te werken aan welzijnsbevordering (D. Mohan, Persoonlijke communicatie, 7 juli 2021).

De taakstellingen van het Ministerie van SoZaVo zijn:

1. Het algemeen welzijn, in het bijzonder de sociale en maatschappelijke zorg voor bejaarden (seniorenburgers), lichamelijk en geestelijk gehandicapten (mensen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking) en de jeugd, waaronder de zorg voor de onder toezicht van de Staat gestelde jeugdigen;
2. Het algemeen maatschappelijk werk;
3. Het toezicht op weeshuizen, internaten en soortgelijke maatschappelijke instellingen;
4. Het algemeen maatschappelijk opbouwwerk waaronder het bevorderen van indirecte acties gericht op de verbetering van het woon- en leefklimaat;

5. Het sociale verzekeringswezen, het één en ander in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende ministeries, evenals sociale voorzieningen en de sociale zekerheid;
6. De bevordering van de huisvesting;
7. De bevordering van het kredietwezen ten behoeve van de sociale woningbouw, het één en ander in samenwerking met het Ministerie van Financiën;
8. Het beheer en de toewijzing van volkswoningen.

Enkele beleidsdoelen die het Ministerie nastreeft zijn, transparantie in beleidsuitvoering, kostenbesparing en een hoog rendement in de beleidsuitvoering, gelijke toegang tot diensten en voorzieningen, optimale informatieverschaffing (voorlichting en bewustwording), het continu verbeteren van de gezondheidssituatie van gezinnen, het bevorderen van een gezonde ontwikkeling van het kind en de bescherming van hun rechten. Vervolgens streeft het Ministerie naar het continu her-, bij- of omscholen van het personeel met het doel op de hedendaagse ontwikkelingen (Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting, n.d.).

In het beleid dat gericht is op mensen met een beperking zijn er enkele belangrijke aandachtspunten opgenomen, te weten (<https://www.dna.sr>):

1. Bescherming van de kinderen met een beperking in opvanginstellingen, door middel van de kwaliteitsstandaarden;
2. Verbetering van de kwaliteit van de zorg- en dienstverlening aan mensen met een beperking;
3. Bevordering van de emancipatie (zelfstandigheid) en de integratie (o.a. acceptatie, zelfwerkzaamheid) van mensen met een beperking zoals het creëren van sport- en recreatie mogelijkheden;
4. Het bevorderen van vooral aangepaste openbare faciliteiten, het verbeteren van transportmogelijkheden ter bevordering van actieve participatie en integratie binnen de samenleving;
5. Het stimuleren van zorgvervoer middels het toekennen van subsidie aan zorgvervoerders, het verruimen van opvang mogelijkheden en huisvesting en het ontwikkelen van arbeidsprogramma's voor deze doelgroep (<https://www.dna.sr>).

Volgens de heer Mohan is het voorstel van de Nationale Adviesraad voor mensen met een beperking nieuwe stijl goedgekeurd door de Raad van Ministers en zal door het ratificeren van het Verdrag inzake Rechten van Personen met een beperking in 2017, als leidraad worden gebruikt voor de samenstelling van de Nationale Adviesraad mensen met een beperking. De Nationale

Adviesraad is een adviesorgaan die adviezen moet geven aan de regering over het beleid met betrekking tot mensen met een beperking. Het moet worden ingevuld door mensen uit de verschillende sectoren zoals het Ministerie van SoZaVo, Ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid en Jeugzaken (AW&J), Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (MinOWC) en mensen uit de stichtingen die werken met mensen met een beperking. De ratificatie van het Verdrag inzake Rechten van Personen met een beperking brengt met zich mee dat landen binnen twee jaar het eerste landenrapport moeten presenteren. In samenwerking met de United Nations Development Programme (UNDP) is in 2019 het eerste landenrapport met betrekking tot het Verdrag inzake Rechten van Personen met een beperking gefinaliseerd. Dit rapport is nog niet verdedigd bij de Verenigde Naties (VN), maar is reeds doorgestuurd naar de Permanente Missie van Suriname bij de VN.

Verder geeft de heer Mohan aan dat het doel van de Nationale Adviesraad is om het beleid met betrekking tot mensen met een beperking te ondersteunen en gevraagd als ongevraagd advies uit te brengen aan de Minister van SoZaVo. Middels begeleiding zal de kwaliteit van het leven van mensen met een beperking bevorderd worden. Voor optimale dienstverlening naar de doelgroep toe zal herstructurering van de dienst mensen met een beperking plaatsvinden. Voor het in kaart brengen van het aantal mensen met een beperking in Suriname is er in 2017 een project uitgewerkt om een digitaal data bestand omtrent mensen met een beperking te ontwikkelen. Het doel van dit project is om het beleid voor mensen met een beperking effectief te kunnen uitvoeren. Ook zal het project uiteindelijk leiden tot een digitaal bestand, waarbij de randvoorwaarden van de dienstverlening naar de doelgroep wordt gegarandeerd. Door het ratificeren van het verdrag inzake Rechten van Personen met een Beperking is er een aanvang gemaakt met de bewustwording over het verdrag.

Sinds het jaar 2020 wordt de aandacht gericht op artikel 8 en artikel 10 uit het Verdrag. Artikel 8 voorziet in de bevordering van bewustwording en artikel 10 in het recht op leven (Starnieus, 2020).

Het Ministerie van SoZaVo krijgt volledige ondersteuning van het kinderfonds van de Verenigde Naties ten behoeve van het welzijn van kinderen. Er worden sociale projecten uitgezet door het Ministerie van SoZaVo voor hulpbehoevende kinderen. De versterking vindt plaats op diverse manieren, waaronder financiële uitkeringen of verschillende andere projecten. Tevens wordt er

aangegeven dat door middel van samenwerking tussen meerdere Ministeries en instituten de ontwikkelingsdoelen behaald kunnen worden (Suriname Herald, 2020).

Het Therapeutisch dagcentrum Anniecrèche

Het dagcentrum Anniecrèche is een therapeutisch centrum voor jonge kinderen met een verstandelijke beperking. Het is een particuliere non-profit organisatie en valt onder verantwoordelijkheid van Stichting Vroege Stimulatie Crèche. Om elk kind een veilig gevoel te geven is het belangrijk om een liefdevolle en stimulerende omgeving te creëren. Het dagcentrum biedt kinderen die achter zijn in hun ontwikkeling gepaste leer mogelijkheden voor groei en ontplooiing. Dit wordt gedaan door zorg en begeleiding door speciaal getrainde groepsleidsters, stimulatie met behulp van aangepast leer- en spelmateriaal, bevordering en zelfstandigheid, bevorderen van communicatie en ontwikkelen van de motorische mogelijkheden. De Anniecrèche is het enige dagcentrum in Suriname dat kinderen met een beperking op heel jonge leeftijd begeleidt. Aan de hand van een diagnose wordt voor ieder kind een persoonlijk plan gemaakt en wordt er gezocht naar de meeste kansen voor ontwikkeling (Therapeutisch Dagcentrum Anniecrèche, 2015).

De Mr. Huber Stichting

De Mr. Huber Stichting is op 25 oktober 1985 opgericht als een voogdij organisatie. Deze organisatie is bestemd voor kinderen die nergens opgevangen kunnen worden. De organisatie biedt deze kinderen een goede verzorging en geeft ze een kans om een menswaardig bestaan te hebben. De Mr. Huber Stichting is zich vanaf 1995 steeds meer gaan richten op kinderen met een verstandelijke-/ geestelijke beperking. In de afgelopen decennia heeft de Mr. Huber Stichting veel kennis, ervaring en een aantal randvoorwaarden opgebouwd waarvan kinderen en volwassenen met een beperking gebruik van kunnen maken. Voor zowel kinderen als voor volwassenen zijn er weinig voorzieningen om hen het leven makkelijker te maken. De Mr. Huber Stichting kan deze voorzieningen bieden aan de kinderen en volwassenen met een beperking en kan daarmee zelfstandig de inkomsten ten behoeve van haar kinderen genereren. De Mr. Huber Stichting heeft door de jaren heen steeds meer mensen kunnen bereiken en ondersteunen (Mr. Huber Stichting, 2017).

Stichting Betheljada

Stichting Betheljada werd in november 1979 opgericht en biedt 24- uurszorg als dagopvang aan kinderen en jongvolwassenen met een ernstige meervoudige beperking. De stichting ontwikkeld een inspirerende plek waarin het welzijn van de kinderen en de medewerkers centraal staan. De stichting werkt innovatief door haar professionele kijk op de hedendaagse zorg voor mensen met een beperking in Suriname. Voor een structurele verbetering van de zorg neemt de stichting deel aan overlegstructuren waaruit nationaal beleid voortvloeit. Op operationeel gebied heeft de stichting kwalitatief hoogstaande zorg door het verschaffen van interne opleidingsmogelijkheden (Stichting Betheljada, 2016).

De ouder

Voor dit onderzoek is een ouder die een kind heeft met een verstandelijke beperking meegenomen. Het zijn de ouders/ verzorgers die het meest te kampen hebben met opvang voor deze doelgroep. De stichtingen zitten reeds overvol of de kinderen hebben een leeftijdsgrens van achttien jaar bereikt.

3.3 Resultaten van het onderzoek

Beleid

Een meervoudige beperking wordt volgens het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting (SoZaVo) gedefinieerd als te zijn mensen met een verstandelijke en lichamelijke tekortkoming. Het is iemand die zichzelf niet kan helpen en kan verzorgen met andere woorden mensen die zijn aangewezen op hulp van derden. Het beleid van het Ministerie van SoZaVo op het gebied van mensen met een beperking/ meervoudige beperking is dat zij dezelfde rechten hebben als ieder ander mens. Volgens mevrouw Macknack werkt het Ministerie ernaar toe dat een ieder dezelfde rechten en kansen krijgt in de maatschappij. Het Ministerie van SoZaVo heeft vaker groepen samengesteld om te gaan bij de verschillende instellingen en huisbezoeken om het opvang probleem van mensen met een beperking in kaart te brengen. Zij geeft aan dat er ontzettend veel kinderen thuis zitten met een beperking. Mevrouw Macknack geeft aan dat er een tekort is aan instellingen voor deze doelgroep, waardoor de bestaande instellingen reeds overvol zitten. Ook zijn er weinig instellingen die de kinderen permanente opvang bieden. Verder hebben de meeste stichtingen een leeftijdsgrens van achttien jaar. Vanaf die leeftijd worden de kinderen afgeschreven

van de stichting ongeacht de ouders een oplossing hebben. Mevrouw Macknack is van mening dat er daarop ingespeeld moet worden, want daar zit het vast. Verder geeft mevrouw Macknack aan dat het Ministerie de oprichting van meerdere instellingen voor mensen met een beperking heeft opgenomen in het beleidsplan. (N. Macknack, persoonlijke communicatie, 28 januari 2021).

De beleidsdoelen die het Ministerie van SoZaVo heeft gerealiseerd is de verhoging van de financiële bijstand en in de medische zorg, waarbij mensen met een beperking recht hebben op een Basiszorg kaart. Vervolgens geeft mevrouw Macknack aan dat de stichtingen subsidies krijgen van het Ministerie. Er wordt controle uitgeoefend waaraan de subsidie die zij krijgen worden uitbesteed (N. Macknack, persoonlijke communicatie, 28 januari 2021).

De Anniecrèche definieert meervoudige beperking als kinderen die een lichamelijke en geestelijke beperking hebben dat soms samengaat met gedragsproblemen. Deze kinderen kunnen dan ook niet normaal onderwijs genieten. Volgens mevrouw Sipit wordt de toegankelijkheid van de stichting zo betaalbaar mogelijk gemaakt om de kinderen met een meervoudige beperking tegemoet te komen. De stichting probeert uit elk kind het beste te halen ook al kan zo een kind bijna niets doen. Indien het toch niet lukt wordt het kind verder verwezen naar een andere instelling. De stichting vangt kinderen met een lichamelijke als ook verstandelijke beperking op in de leeftijdsklasse van nul tot en met acht jaar. Het doel van de stichting is om kinderen op jonge leeftijd te stimuleren. De stichting maakt gebruik van een vaardigheden lijst, waarbij zij zindelijkheid en zelfredzaamheid aanleren (C. Sipit, persoonlijke communicatie, 15 februari 2021).

De Mr. Huber Stichting definieert mensen met een meervoudige beperking als een persoon die een lichamelijke en geestelijke tekortkoming heeft. Volgens mevrouw Schutte is het beleid van de Mr. Huber Stichting, het bieden van opvang aan mensen in de leeftijd van vijf tot en met achttien jaar met een meervoudige beperking. De kinderen worden door het Medisch Opvoedkundig Bureau (M.O.B) verwezen naar de stichtingen. Ook gaat de maatschappelijk werker op pad wanneer een kind moet worden opgevangen. Dit is nodig om te kijken als zo een kind bij de stichting past of als het kind doorverwezen moet worden naar een andere stichting. De stichting heeft een dagopvang voor ouders die opvang zoeken voor hun kinderen als zij moeten werken en een week opvang die bestemd is voor mensen die ver wonen, waarbij de kinderen in het weekend naar huis gaan. Kinderen met een beperking worden door M.O.B doorverwezen naar Mr. Huber Stichting die voorzien is van een school. Het doel van de stichting is om de kinderen zodanig te begeleiden dat zij een stukje zelfstandigheid aanleren. Dit gebeurt door middel van een stappenplan dat wordt

opgezet voor zo een kind. De stichting heeft een dependance in het district Commewijne opgericht, die kinderen en jong volwassenen met een meervoudige beperking opvangen, die verstoten of verwaarloosd zijn. De stichting is momenteel bezig met het uitbreiden van de dependance. Om de doelen te realiseren krijgt de stichting donaties van mensen buiten, die zelfs vaak contact maken om te vragen wat de stichting nodig heeft (C. Schutte, persoonlijke communicatie, 27 januari 2021).

Volgens Stichting Betheljada wordt meervoudige beperking omschreven als iemand die een lichamelijke en verstandelijke beperking heeft. De heer Lalay, directeur van Stichting Betheljada, geeft aan dat er gebruik wordt gemaakt van een strategisch beleidsplan. In het beleidsplan staat hoe het beleid van Stichting Betheljada zal worden uitgevoerd. Ook wordt er een jaarplan gemaakt om de beleidsdoelen te realiseren. Een deel van de beleidsdoelen wordt intern gedaan en een ander deel door de overheid en/of andere partners. De beleidsdoelen die zijn opgenomen in het strategisch beleidsplan zijn: kwaliteitsverbetering van de zorg, decentralisatie en capaciteit, structurele financiële zekerheid, bijdragen aan een groter maatschappelijk bewustzijn aangaande mensen met een meervoudige beperking en het onderhouden van relaties met de overheid en andere instellingen. Bij kwaliteitsverbetering van de zorg moet het personeel zelfstandig te werk kunnen gaan en beter kunnen communiceren met minder aansturing. Vervolgens gaat het bij decentralisatie en capaciteit om de volle bezetting binnen de stichting. De stichting kijkt ernaar uit om uit te breiden, dan wel een dagopvang buiten het district Paramaribo door middel van netwerking. Bij het derde beleidsdoel gaat het om structurele financiële zekerheid, waarbij het financiële gedeelte in orde moet zijn, een structurele relatie met donoren en project en projectfinancierders, gericht op exploitatie-zekerheid is van belang en ouders moeten worden gestimuleerd om een ouderbijdrage te betalen. Verder heeft het vierde beleidsdoel, bijgedragen aan een groter maatschappelijk bewustzijn aangaande mensen met een meervoudige beperking. Dit heeft te maken met bewustwordingsactiviteiten die worden georganiseerd om deze doelgroep meer in kaart te brengen en de taboesfeer te doorbreken in de samenleving. Verder moeten relaties met de overheid en andere instellingen worden onderhouden door middel van communicatie en samenwerking op basis van behoefte en vraag (B. Lalay, persoonlijke communicatie, 03 februari 2021).

De voormalige Directrice, mevrouw Themen duidt aan dat het beleid van de stichting gebaseerd is op twee werkvormen, namelijk de dagopvang en vastverblijf. Bij het vastverblijf van 24 uur

zorg is het beleid gericht op het strikt houden aan de doelgroep van meervoudige beperking. Deze doelgroep is de meest kwetsbare groep in de wereld, dat wil zeggen dat het beleid gericht moet zijn op continuïteit. Zij is van mening het niet eens te zijn met de leeftijdsgrens binnen een stichting, omdat de zorg van deze doelgroep op een gegeven moment zwaarder wordt van huis uit. De stichting is sinds kort ook bezig met het totstand brengen van een adoptieplan. Dit plan houdt in dat mensen een kind kunnen adopteren voor bijvoorbeeld een jaar of twee. (M. Theman, persoonlijke communicatie, 23 februari 2021).

Mevrouw Cramer geeft aan dat er twee soorten beperkingen zijn namelijk, een verstandelijke en lichamelijke beperking. Bij een lichamelijke beperking gaat het om het fysieke dat niet naar behoren functioneert en bij een verstandelijke beperking gaat het om een geestelijke beperking. Bij een meervoudige beperking gaat het dan om een combinatie van die twee, dat iemand zowel een verstandelijke als een lichamelijke beperking heeft. Tijdens het interview gesprek met mevrouw Cramer geeft zij aan dat er reeds bepaalde stichtingen zijn die opvangtehuizen hebben. Er zijn instellingen voor de dagopvang en voor vastverblijf. Verder geeft zij aan dat sommige stichtingen met de toelage werken van de kinderen die zij krijgen van de overheid. De overheid blijkt bepaalde stichtingen te subsidiëren, maar het is iedere maand weer een vraag of de stichtingen de subsidie zullen krijgen. Er kan niet gerekend worden op de overheid benadrukt zij. Ook komt het voor dat stichtingen te horen krijgen dat de overheid zal stoppen met de subsidie of het verminderen daarvan vanwege een tekort aan geld. De stichtingen zorgen niet alleen voor opvang, maar ook voor begeleiding van zowel het kind als de ouders. Een ander probleem is dat de opvang binnen de meeste stichtingen een leeftijdsgrens hebben van achttien jaar. Na hun achttiende wordt de opvang weer overgedragen aan de ouders. (M. Cramer, persoonlijke communicatie, 03 februari 2021).

Beleidsinstrumenten

Tijdens het gesprek met mevrouw Macknack geeft zij aan dat het Ministerie van SoZaVo inkomt met subsidies, zorgvervoer, medische zorg en netwerken met de verschillende organisaties. Het Ministerie subsidieert niet alleen de verschillende instellingen, maar ook het zorgvervoer en de medische zorg. Het Ministerie doet aan netwerking met de verschillende organisaties, waarbij informatie wordt overgedragen. Er werden bijeenkomsten georganiseerd met ouders die een kind

met een beperking hebben om de knelpunten aan te kaarten (N. Macknack, persoonlijke communicatie, 28 januari 2021).

Ook de Anniecrèche krijgt subsidie van het Ministerie van SoZaVo, zegt mevrouw Sipit. Zij geeft aan dat de stichting ook afhankelijk is van donateurs in Suriname als in het buitenland. De stichting doet aan kennis en informatieoverdracht samen met de andere instellingen, waarmee zij samenwerken. Dit doet de stichting om effectiever en efficiënter te werken met de kinderen (C. Sipit, persoonlijke communicatie, 15 februari 2021).

Vervolgens geeft mevrouw Schutte aan dat de Mr. Huber Stichting subsidies krijgt van het Ministerie van SoZaVo. Ook valt het personeel onder het Ministerie. Verder krijgt de stichting donaties vanuit het bedrijfsleven en andere organisaties op wie zij een beroep kunnen doen (C. Schutte, persoonlijke communicatie, 27 januari 2021).

De directeur van Stichting Betheljada geeft in het interview aan dat de stichting afhankelijk is van subsidies die zij krijgen van het Ministerie van SoZaVo. Ook is de stichting afhankelijk van donateurs die hun bijdrage leveren in de vorm van geld of goederen. De directeur geeft verder aan dat er ouder bijeenkomsten worden georganiseerd, om zo de ouders/ verzorgers te betrekken bij activiteiten van de stichting. Ook wordt er op zo een manier kennis en informatie onderling uitgewisseld. De kennis en informatieoverdracht vindt ook onderling plaats tussen de verschillende instellingen (B. Lalay, persoonlijke communicatie, 03 februari 2021).

Beleidsprocessen

Tijdens het interview gesprek gaf mevrouw Macknack aan dat het Ministerie van SoZaVo samen werkt met de verschillende opvang instellingen zoals Mr. Huber Stichting, Stichting Betheljada en overigen. De stichtingen krijgen een sociale bijstand van de overheid om activiteiten te kunnen ontplooiën binnen de instellingen. Verder geeft mevrouw Macknack aan dat er ook een samenwerking plaatsvindt op het gebied van opvang. Via SoZaVo worden er ook mensen met een beperking geplaatst in de instellingen. Er wordt verder samengewerkt met het bedrijfsleven als het gaat om bepaalde middelen die de overheid nodig heeft zoals rolstoelen. In zo een geval wordt er dan een beroep gedaan op het bedrijfsleven en worden de donaties geschonken aan het Ministerie van SoZaVo ten behoeve van de stichtingen. Voorts wordt er samengewerkt met Niet Gouvernementele Organisaties (NGO's). Deze organisaties helpen de overheid indien nodig. Tevens is de overheid bezig om samen te gaan werken met internationale organisaties in

Nederland. Mevrouw Macknack geeft aan dat de president ook via de diaspora gemeenschap probeert om kapitaal te werven voor de opbouw van Suriname, waarbij een deel zal gaan naar het Ministerie van SoZaVo om mensen met een beperking te helpen (N. Macknack, persoonlijke communicatie, 28 januari 2021).

Eveneens geeft mevrouw Schutte aan dat er samen wordt gewerkt met het Ministerie van SoZaVo als het gaat om personeel, het toewijzen van mensen met een beperking aan de stichting en subsidies. Een deel van het personeel komt van de overheid en een ander deel is van de stichting zelf. Er wordt ook samengewerkt met Stichting Betheljada en het Therapeutisch dagcentrum Anniecrèche op het gebied van opvang voor de kinderen. Wanneer één van de stichtingen een kind niet kan opvangen wordt er onderling contact gemaakt waar zo een kind het best geplaatst kan worden. Verder kan de stichting een beroep doen op het Ministerie van Openbare Werken, directoraat Openbaar Groen als het gaat om het schoonhouden van het terrein. Ook kan er een beroep worden gedaan op organisaties in Nederland op het gebied van materiële en immateriële zaken (C. Schutte, persoonlijke communicatie, 27 januari 2021).

De heer Lalay geeft aan dat binnen de overheid het Ministerie van SoZaVo het eerste aanspreekpunt is. Jaarlijks krijgt de stichting subsidie van het Ministerie dat bestemd is voor de bewoners van de stichting, salarissen van het personeel en operationele kosten. Naast de subsidie is de stichting afhankelijk van verschillende donateurs op financieel vlak en in de vorm van goederen. De stichting werkt ook samen met andere instellingen zoals de Mr. Huber Stichting en het Therapeutisch dagcentrum Anniecrèche. De samenwerking vindt plaats op het gebied van opvang van de kinderen en kennisuitwisseling van de stichtingen onderling. Op internationaal gebied wordt er samengewerkt met organisaties in Nederland en België die inkomen met donaties voor de stichting zoals Stichting Vrienden van Betheljada in Nederland. Deze organisaties zijn fondsen verstrekkers op financieel gebied (B. Lalay, persoonlijke communicatie, 03 februari 2021).

Stichting Betheljada krijgt subsidie van het Ministerie van SoZaVo dat kind gerelateerd is en een ander deel dat bestemd is voor exploitatiekosten, waaronder personeelskosten. Ook geeft mevrouw Thomen aan dat de stichting samenwerkt met een steun stichting in Nederland, namelijk Stichting vrienden van Betheljada. Sinds kort is deze stichting bezig om fondsen te werven voor Stichting Betheljada. Het beleid van Stichting Betheljada en Stichting vrienden van Betheljada is gericht op

het weg nemen van die onderzekerheid die vanuit de regering komt op het gebied van de subsidie, geeft mevrouw Themen aan (M. Themen, persoonlijke communicatie, 23 februari 2021).

Mevrouw Sipit geeft tijdens het interview gesprek aan dat de stichting samenwerkt met het Ministerie van SoZaVo op het gebied van subsidie geven. Ook vermeld zij erbij dat de subsidies niet op tijd en niet volledig worden gegeven aan de stichting. Dit leidt ertoe dat het moeilijk is voor de stichting om bepaalde activiteiten intern te organiseren. Verder is er een samenwerking met de andere stichtingen zoals Stichting Betheljada, Mr. Huber Stichting, Stichting Stigesu en Stichting in de ruimte. De samenwerking tussen deze stichtingen vindt plaats door kennis en informatieoverdracht. Het personeel valt onder de stichting zelf, maar er zijn twee krachten uitgeleend vanuit het Ministerie van SoZaVo. De stichting kan donaties krijgen van organisaties in Nederland zoals Stichting Grietjebie en Fonds kind en handicap die ook in Suriname gevestigd is (C. Sipit, persoonlijke communicatie, 15 februari 2021).

Mevrouw Cramer is van mening dat de overheid moet gaan samenwerken met internationale organisaties, waar Suriname lid van is. Suriname is lid van de Verenigde Naties, waardoor wij ook lid zijn van *United Nations International Childrens Fund* (UNICEF) en *World Health Organization* (WHO) die zich ook bezighouden met de doelgroep mensen met een beperking. Als deze twee organisaties werden gehoord zouden zij inkomen door het voorgestelde project van de overheid te financieren, benadrukt zij kritisch. Zij wilt zich niet volledig richten op de organisaties in Suriname, omdat ook deze organisaties afhankelijk zijn van gelden uit het buitenland. Vanwege de economische precaire situatie in het land hebben ook die organisaties in Suriname het financieel moeilijk. Via het Ministerie van Volksgezondheid zou UNICEF en de WHO aangeschreven kunnen worden door een verzoek in te dienen bij de Vice President van Suriname. De samenwerking kan plaatsvinden door ten eerste het verzoek in te dienen. De organisaties kunnen financieren en zorgen voor een toezien orgaan. Het toezien orgaan dient erop toe te zien dat de gelden op de juiste manier worden uitgegeven, de kinderen de juiste behandeling krijgen, de medische voorzieningen in orde zijn en hoe het gedrag is van de ouders/ verzorgers in de omgeving van hun kinderen, want dat speelt ook een rol in de voor- en achteruitgang van zo een kind. Eveneens geeft mevrouw Cramer aan dat de overheid over voldoende gronden beschikt om instellingen op te richten. Het enige dat gedaan moet worden is om internationale organisaties te benaderen om hierin te investeren. Vervolgens geeft zij aan dat de *Inter-American Development Bank* (IADB) en de *Islamic Development Bank* (IsDB) graag zulke projecten willen financieren.

Volgens mevrouw Cramer zijn er genoeg oplossingen, maar dit probleem wordt in de taboesfeer geplaatst en het gewicht van dit probleem wordt niet beseft (M. Cramer, persoonlijke communicatie, 03 februari 2021).

Netwerkbenadering

De overheidsinstellingen, de stichtingen en het bedrijfsleven moeten gaan samenwerken om na te gaan hoe het opvangprobleem van deze doelgroep het best aangepakt kan worden zegt, mevrouw Macknack. Zij is van mening dat het Ministerie van SoZaVo samen met de andere overheidsinstellingen meer stichtingen voor mensen met een beperking moet opzetten. Het Ministerie van SoZaVo gaat samenwerken met het Ministerie van Grondbeleid en Bosbeheer om een stuk grond te krijgen om te kunnen starten met de bouw van een instelling. Verder zegt zij dat de overheid een beroep zal doen op het bedrijfsleven en buitenlandse organisaties voor de inrichting van de nieuwe instelling. Het personeel zal worden getraind om te kunnen werken in de instelling (N. Macknack, persoonlijke communicatie, 28 januari 2021).

Mevrouw Schutte van de Mr. Huber Stichting geeft aan dat het ambtenarenapparaat binnen de overheid reeds overvol zit. De overheid kan overtollig personeel uit het ambtenarenapparaat halen en opleiden. De respondent geeft aan dat zij als eerst opkijkt naar de overheid in het bijzonder het Ministerie van SoZaVo. Zij moeten het voortouw nemen om te beginnen met het oprichten van meer instellingen samen met de private sector. Zij is van mening dat de stichting alle mogelijkheden creëert door de kinderen op te vangen. Deze doelgroep is ook staatszorg, benadrukt zij (C. Schutte, persoonlijke communicatie, 27 januari 2021).

Volgens de heer Lalay kan de opvang gegarandeerd worden als de overheid deze doelgroep eerst in kaart brengt om te kijken om hoeveel mensen het gaat en hoe het opgelost kan worden. Voor de stichtingen is het moeilijk, omdat zij afhankelijk zijn van subsidies en donaties. De stichting kan op zich ook niet veel kinderen toelaten vanwege een gebrek aan personeel en financiële middelen. Verder geeft de directeur aan dat de overheid de subsidies op tijd moet geven (B. Lalay, persoonlijke communicatie, 03 februari 2021).

Verder geeft mevrouw Themen aan dat de overheid een wet van opvang van sociale instellingen had aangenomen. Ook is zij van mening dat de overheid niet verantwoordelijk is voor alle doelgroepen, maar zij moeten wel de voorzieningen bieden om de instelling draaiende te houden, bijvoorbeeld opdraaien voor de personeelskosten. Verder veronderstelt mevrouw Themen dat het

opzetten van meerdere stichtingen als Betheljada niet een goed idee is, omdat het veel geld kost. De dagopvang kan gedecentraliseerd worden, omdat bij de dagopvang de kinderen niet daar permament vertoeven (M. Themen, persoonlijke communicatie, 23 februari 2021).

Om de opvang te garanderen voor mensen met een meervoudige beperking moet de overheid meer gaan doen, want het is hun verantwoordelijkheid, benadrukt mevrouw Sipit. Mensen met een beperking krijgen een kleine sociale bijstand dat volgens haar niet genoeg is, gezien de economische situatie in het land. Ook willen de bedrijven zich niet altijd committeren als de stichting met een project komt. De bedrijven kunnen meer voor de kosten van de inrichting of goederen inspelen. Als het gaat om de kosten van het personeel dan niet, zegt mevrouw Sipit. Verder geeft zij aan dat de overheid op tijd moet subsidiëren zodat de stichting de doelstellingen kan realiseren. Ook zegt mevrouw Sipit, dat sommige ouders zich nog steeds schamen als zij zo een kind hebben, waardoor deze kinderen dan thuis worden gehouden. Volgens haar speelt kennis ook een belangrijke rol. Het personeel dat wordt aangenomen bestaat uit meestal leerkrachten en crèche leidsters, maar ze weten toch niet goed om te gaan met zulke kinderen. Vaak genoeg zijn ze bang of vinden het zielig voor de kinderen. Zij geeft aan dat het personeel speciaal getraind moet worden om deze doelgroep te helpen, want niet een ieder is geschikt voor dit werk en heeft de kennis ervoor (C. Sipit, persoonlijke communicatie, 15 februari 2021).

Mevrouw Cramer geeft aan dat, als het gaat om opvang voor mensen met een meervoudige beperking zullen er financierders binnengehaald moeten worden voor het kunnen oprichten van meerdere instellingen. Bovendien is het ambtenarenapparaat overvol zegt mevrouw Cramer. Zij zegt er zeker van te zijn dat middels het plaatsen van een vacature op elk Ministerie betreffende het werken in een instelling voor mensen met een meervoudige beperking, er heel wat mensen zich zouden opgeven. Dan gaat het niet alleen om verzorgers, maar ook mensen die willen koken of in de tuin willen werken. De semi- parastatale bedrijven zoals melkcentrale kunnen benaderd worden om regelmatig te zorgen voor melkproducten, als ook de slagerijen voor vis en vlees producten. Er zijn tal van manieren die ervoor kunnen zorgen dat er garantie geboden wordt aan de opvang voor deze doelgroep geeft zij aan. Het gaat niet alleen om kinderen maar het gaat ook om die doelgroep boven de achttien jaar die ook net zoveel opvang en begeleiding nodig hebben, aldus mevrouw Cramer (M. Cramer, persoonlijke communicatie, 03 februari 2021).

Hoofdstuk 4

Analyse van het onderzoek

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk komen methodische karakterisering, dataverzameling en verloop alsook de analyse van het onderzoek aan de orde. Bij de analyse worden de theorie en de resultaten van het onderzoek met elkaar vergeleken.

4.2 Methodische karakterisering

Dit onderzoek is een ontwerp onderzoek, omdat er een onderzoek wordt gedaan dat uitmondt in een voorstel voor de oplossing van een probleem of aanbevelingen ter verbetering van een situatie. Hierbij zal de opvang van mensen met een meervoudige beperking middels overheids beleid onderzocht worden. De manier waarop het onderzocht zal worden is door middel van bestaande gegevens en interview gesprekken afnemen.

4.3 Dataverzameling en verloop

Het doel van dit onderzoek is om na te gaan op welke wijze het overheidsbeleid de opvang voor mensen met een meervoudige beperking kan verbeteren in Suriname. De onderzoeksmethode bestond uit twee delen namelijk, literatuur onderzoek en interviews. Middels literatuur onderzoek, zijn verschillende werken van schrijvers bestudeerd om een beeld te krijgen van de theorie als het gaat om beleid, netwerkbenadering en mensen met een meervoudige beperking. Door middel van semigestructureerde interviews werd de stand van zaken in Suriname omtrent de opvang voor mensen met een meervoudige beperking verkregen. De respondenten die bij dit onderzoek betrokken waren zijn; mevrouw N.Macknack (sociaal/ maatschappelijk werker van het ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting), mevrouw C. Schutte (sociaal werker bij de Mr. Huber Stichting), de heer B. Lalay (directeur bij Stichting Betheljada) en mevrouw M. Thomen (voormalige directrice van stichting Betheljada). Ook werd er contact opgenomen met mevrouw C. Sipit (algemeen manager bij het Therapeutisch dagcentrum Annie Creche) en mevrouw M. Cramer (ouder van een kind met een verstandelijke beperking). De informatie verkregen uit de interviews zal gebruikt worden voor de onderzoeksanalyse. De interviewgesprekken werden opgenomen met toestemming van de respondenten. Vervolgens werden de interviews getranscribeerd. Na het transcriberen werd de relevante informatie verkregen uit het onderzoek

samengevat. Voor de analyse van dit onderzoek werden de onderzoeksresultaten vergeleken met de theorie en de praktijk.

4.4 Analyse

Volgens de theorie is een meervoudige beperking een combinatie van twee of meerdere beperkingen die een persoon heeft. Uit de gesprekken met mevrouw Macknack, mevrouw Sipit, mevrouw Schutte, de heer Lalay en mevrouw Cramer is er een overeenkomst met de theorie. Zij geven aan dat een meervoudige beperking omschreven wordt als een persoon die een lichamelijke en verstandelijke tekortkoming heeft.

Volgens Oosten (2014) is beleid het werken aan de realisatie van doelstellingen en het volgen van een tijdplanning met de inzet van bepaalde middelen.

Mevrouw Macknack geeft aan dat het beleid omtrent mensen met een meervoudige beperking inhoudt dat zij dezelfde rechten en kansen hebben als elk ander mens in de maatschappij. Uit het empirisch onderzoek is gebleken dat zij ernaar streven om meerdere instellingen op te zetten voor mensen met een meervoudige beperking. De doelen die volgens mevrouw Macknack worden nagestreefd zijn onder andere subsidiëren van de stichtingen en de mensen met een beperking te voorzien van een basiszorg kaart.

Het beleid van de Anniecrèche richt zich daarentegen in dat er wordt gestreefd naar de toegankelijkheid van de stichting om het zo betaalbaar mogelijk te maken voor mensen met een meervoudige beperking. Het doel van de stichting is om de kinderen op jonge leeftijd te stimuleren in hun beperking. Ook de Anniecrèche vangt kinderen op met een lichamelijke en geestelijke beperking in de leeftijdsklasse van nul tot en met acht jaar.

Anderzijds, is het beleid van Mr Huber Stichting gebaseerd op het opvangen van mensen met een meervoudige beperking in de leeftijd van vijf tot en met achttien jaar. Het doel van de stichting is om de kinderen zodanig te begeleiden dat zij leren om meer zelfstandig te zijn.

Echter, maakt Stichting Betheljada gebruik van een strategisch beleidsplan. De beleidsdoelen die zijn opgenomen in het strategisch beleidsplan zijn: kwaliteitsverbetering van de zorg, decentralisatie en capaciteit uitbreiding, structurele financiële zekerheid, bijdragen aan een groter maatschappelijk bewustzijn aangaande mensen met een meervoudige beperking en onderhouden van relaties met de overheid en andere instellingen. Stichting Betheljada werkt verder ook aan een adoptieplan, waarbij kinderen voor een bepaalde periode geadopteerd kunnen worden. Dit plan

houdt in dat mensen in de gelegenheid gesteld zullen worden om de financiële kosten van zo een kind op zich te nemen. Met dit systeem probeert de stichting de druk te verminderen op de financiële bijstand van het Ministerie zodat die middelen elders gebruikt kunnen worden, zoals het aanschaffen van basis goederen.

In tegenstelling tot de Mr. Huber Stichting en de Anniecrèche die een leeftijdsgrens hebben, is mevrouw Thermen het helemaal niet mee eens. Dit vanwege de zorg die deze doelgroep op een bepaald moment nodig heeft welke zwaarder wordt om van huis uit te geven aan deze doelgroep. Uit het onderzoek is gebleken dat de kinderen van de Anniecrèche kunnen worden doorverwezen naar de Mr. Huber Stichting, omdat de ruimte daartoe aanwezig is. Immers, na de leeftijd van acht jaar bereikt te hebben bij Anniecrèche, is er nog ruimte tot achttien jaar om bij de Mr. Huber Stichting opgevangen te worden. Echter, de kinderen van de Mr. Huber Stichting die de leeftijd van achttien jaar bereikt hebben, kunnen niet doorverwezen worden naar Stichting Betheljada, omdat deze zich specifiek bezighoudt met mensen die een complexe meervoudige beperking hebben. In de huidige situatie worden de kinderen van de Mr. Huber Stichting die de leeftijd van achttien jaar bereikt hebben, teruggestuurd naar de ouders voor opvang. De ouders worden ondersteund door het Ministerie van SoZaVo door middel van een financiële bijstand en gesubsidieerde zorgvervoer.

Aan de hand van de verkregen onderzoeksresultaten kan er aangeduid worden dat mevrouw Cramer als ouder een heel ander visie heeft over het beleid van mensen met een meervoudige beperking. Zij geeft aan dat de stichtingen beleid maken op het gebied van dagopvang en vastverblijf van mensen met een meervoudige beperking tot de leeftijd van achttien jaar. Verder geeft zij aan dat er ook beleid gemaakt moet worden voor mensen met een beperking in de leeftijd vanaf achttien jaar.

Volgens de theorie kan een bepaald doel voor het bereiken van een gewenste situatie plaatsvinden door de inzet van beleidsinstrumenten. De beleidsinstrumenten worden onderverdeeld in juridische, economische, communicatieve en fysieke beleidsinstrumenten. Uit de verkregen onderzoeksresultaten blijken de stichtingen en de overheid gebruik te maken van de economische en de communicatieve beleidsinstrumenten om de doelen te realiseren. De economische beleidsinstrumenten komen in de vorm van subsidies en donaties voor, terwijl de communicatieve beleidsinstrumenten plaatsvinden door informatie en kennis overdracht van de stichtingen onderling en met de overheid. Ook maakt het Ministerie van SoZaVo gebruik van de juridische

beleidsinstrumenten door de verdragen die zij geratificeerd hebben voor mensen met een beperking in Suriname. Uit het onderzoek is echter niet te merken dat de fysieke beleidsinstrumenten van te pas komen.

De theorie geeft aan dat beleidsprocessen zich afspelen in netwerken waarin zowel publieke als private actoren aanwezig zijn. In overeenkomst met de theorie vindt er een samenwerking plaats tussen alle respondenten en verschillende beleidsactoren op het gebied van opvang voor mensen met een meervoudige beperking, maar ook als het gaat om kennis overdracht en het werven van Fondsen. Om de beleidsdoelen te realiseren werkt het Ministerie van SoZaVo samen met andere ministeries zoals het Ministerie van Grondbeleid en Bosbeheer (GBB) om grond ter beschikking te stellen voor het kunnen opzetten van een nieuwe instelling en het Ministerie van Volksgezondheid voor een betere toegang tot de medische zorg en medicamenten voorziening. De samenwerking met de stichtingen vindt plaats door subsidies te verlenen en mensen te helpen die opvang zoeken voor hun kind met een meervoudige beperking. Verder wordt er ook samengewerkt met niet-gouvernementele organisaties (ngo's) als het gaat om donaties die het Ministerie van SoZaVo nodig heeft ten behoeve van de verschillende stichtingen, bijvoorbeeld rolstoelen. Zowel mevrouw Schutte, de heer Lalay, mevrouw Themen als mevrouw Sipit gaven aan dat er met organisaties in Nederland samen wordt gewerkt als het gaat om fondsen werven. Echter vult mevrouw Cramer aan dat de overheid samen moet gaan werken met internationale organisaties waar Suriname lid van is zoals *United Nations International Children's Emergency Fund* (UNICEF) en de *World Health Organisation* (WHO). Ook zou het project voor het bouwen van een nieuwe instelling ingediend kunnen worden bij de *Inter-American Development Bank* (IADB) en *Islamic Development Bank* (IsDB) voor financieringsmogelijkheden. Uit literatuur onderzoek is gebleken dat het Ministerie van SoZaVo de volledige ondersteuning van *United Nations International Children's Emergency Fund* (UNICEF) krijgt om de welzijn van elk kind te bevorderen. Ook werkt het Ministerie aan de realisatie van het Verdrag inzake de Rechten van personen met een beperking in Suriname.

Uit de onderzoeksresultaten is verder gebleken dat de samenwerking tussen de verschillende betrokken actoren gericht is op het realiseren van beleid en dat er sprake is van een actieve betrokkenheid. Om de opvang te kunnen verbeteren middels netwerkbenadering zijn de respondenten verschillend van mening. Mevrouw Macknack en mevrouw Schutte geven aan dat het Ministerie van SoZaVo samen met de andere overheidsinstellingen en de private sector meer

stichtingen voor mensen met een beperking moeten opzetten. Tevens geeft de heer Lalay aan dat de overheid deze doelgroep in kaart moet brengen om te kijken om hoeveel mensen het gaat en hoe het opgelost kan worden. Echter is mevrouw Cramer van mening dat de opvang gegarandeerd kan worden door financierders binnen te halen voor het oprichten van meerdere stichtingen en een toezienend orgaan op te richten uit diverse sectoren die ervoor zorgt dat de stand van zaken goed verloopt.

Mevrouw Sipit, mevrouw Schutte, mevrouw Themen, en mevrouw Cramer geven aan dat er gewerkt moet worden aan verdere professionalisering van het personeel. De overheid zou kunnen opdraaien voor personeelskosten van de stichtingen en het opleiden van de personeelsleden.

Conclusie

De probleemstelling van dit onderzoek luidt als volgt: “Op welke wijze kan overheidsbeleid ertoe leiden dat de opvang van mensen met een meervoudige beperking in Suriname wordt verbeterd?”

De samenwerking met de overheid en de stichtingen vindt plaats op het gebied van opvang voor mensen met een meervoudige beperking. Deze mensen kunnen stappen naar het Ministerie van SoZaVo voor opvang, waarbij zij aan de hand van hun beperking worden doorverwezen naar een bepaalde stichting. De stichtingen werken onderling ook samen op het gebied van opvang. Indien een persoon niet bestemd is voor een bepaalde stichting wordt die doorverwezen naar een andere. Om antwoord te geven op de vraagstelling, valt het volgende te concluderen als voortvloeisel uit het onderzoek:

Er wordt reeds op verschillende manieren samengewerkt binnen de sector. De huidige opvang instellingen communiceren met het Ministerie van SoZaVo alsmede onderling met elkaar, waarbij er kennisoverdracht plaatsvindt tussen de betrokken actoren.

Er is reeds beleid aanwezig ten aanzien van de opvang van mensen met een beperking, maar er is geen speciaal beleid voor de opvang van mensen met een meervoudige beperking. Hiervoor moet er nog beleid ontwikkeld worden. Binnen dit beleid zal de overheid de hele sector in kaart moeten brengen om te weten om hoeveel personen het gaat, wat de behoeften zijn, wat de precieze knelpunten zijn binnen de sector met betrekking tot de opvang. De knelpunten zijn onder anderen ontoereikend zijn van de beschikbare subsidies, beperking van de opvangmogelijkheden wegens gebrek aan ruimte, onvoldoende gekwalificeerd personeel om te zorgen voor de nodige begeleiding en het ontbreken van statistische data omtrent de groep van mensen met een beperking die terug verwezen wordt naar huis. Er moet dus beleid gemaakt worden om deze knelpunten te mitigeren om daadwerkelijk verbetering te kunnen brengen.

Aanbevelingen

Teneinde de verbetering te kunnen brengen, kunnen de volgende actie punten ter hand genomen worden, namelijk:

- De overheid zou de beschikbare subsidies moeten baseren op de huidige economische situatie in het land. Er zijn in de afgelopen periode diverse momenten geweest van inflatie, waarbij de waarde van de munt sterk is gedaald. De subsidies moeten dus worden afgestemd op de nieuwe economische realiteit in Suriname. Verder is het belangrijk dat de subsidies ook op tijd ter beschikking gesteld worden en dat er geen achterstand in het proces optreedt.
- Om het probleem van het overvol raken of zijn van de bestaande opvang instellingen aan te pakken, moet er een uitbreiding komen bij deze instellingen, zodat er meer accommodatie ruimte beschikbaar komt voor de mensen met een beperking.
- Om het probleem van onvoldoende gekwalificeerd personeel voor de opvang van mensen met een meervoudige beperking aan te pakken, zou het personeel gehaald kunnen worden uit het reeds bestaande en overvolle ambtenaren apparaat middels interne sollicitaties. De ambtenaren kunnen hiervoor omgeschoold worden, waardoor zij kunnen worden ingezet. De overheid vermijdt hierdoor extra druk op de maandelijkse vaste lasten, omdat de ambtenaren reeds in hun loonreeks voorkomen.
- Aan de hand van de inventarisatie van de groep mensen met een meervoudige beperking die geen opvang hebben en thuis zitten, zou de overheid de aanzet kunnen geven om een nieuwe stichting voor deze doelgroep op te zetten. De nieuwe stichting zal dag- en vastverblijf moeten bieden aan mensen met een meervoudige beperking en wel in de leeftijdsklasse van achttien tot en met negen en vijftig jaar. Met de komst van een nieuwe op te zetten stichting zal er doorstroom mogelijkheid ontstaan bij de Mr. Huber Stichting naar de nieuwe stichting. Om dit voorstel inzichtelijk te maken, is allereerst de huidige netwerk benadering in kaart gebracht, welke te zien is in figuur 1A in Bijlage V. Figuur 1A laat zien dat er een probleem is met de doorstroom en dat er geen opvang mogelijkheid bestaat voor de doelgroep van achttien jaar tot en met negen en vijftig jaar. Vervolgens is de nieuwe, aan te bevelen stichting opgenomen in de netwerk benadering, waarin de doorstroom mogelijkheid tot uitdrukking komt (figuur 1B in Bijlage V). Figuur 1B laat

zien dat het wel mogelijk wordt om te kunnen doorstromen en dat de doelgroep van achttien jaar tot en met negen en vijftig jaar niet meer naar huis verwezen hoeft te worden, maar dat er nu wel opvang mogelijkheid bestaat.

Literatuurlijst

- Aanbieding Ontwerpwet houdende goedkeuring van de "Convention on the Rights of Persons with Disabilities" geraadpleegd op 16 mei 2021 van
https://www.dna.sr/media/104595/15_1288__aanb._ontwerpwet_convention_on_rights_of_persons_with_disabilities.pdf
- Academische coöperatie (n.d.). *Meervoudige beperking*. Geraadpleegd op 21 september 2020 van <https://www.acco.be/acco/download.ashx?id=0d8c55fe-af45-4519-8aab>
- Bovens, M., Hart, P. & Twist van, M. (2007). *Openbaar Bestuur: beleid, organisatie en politiek*. (7e druk). Amsterdam: Kluwer
- Castillo, A. (2018). Inclusief, ondanks een beperking. *De Ware Tijd*.
- Chitanie, A. (2015). *Het internationaal verdrag inzake rechten van het kind en het onderwijs van kinderen met een beperking*. Anton de Kom Universiteit van Suriname. Paramaribo geraadpleegd op 16 mei 2021 van
https://www.academia.edu/39036439/ANTON_DE_KOM_UNIVERSITEIT_VAN_SURINAME
- De Nationale Assemblée, (2016). Geraadpleegd op 11 januari 2021 van
http://www.dna.sr/media/141437/SB_2016_no_85_SOZAVO.pdf
- De Nationale Assemblée, (n.d.). *DNA keurt verdrag inzake de rechten van personen met een beperking stilzwijgend goed*. Geraadpleegd op 11 januari 2021 van
<http://www.dna.sr/nieuws/archief/overig/dnakeurt-verdrag-inzake-de-rechten-van-personen-met-een-beperking-stilzwijgend-goed/>
- Hoogerwerf, A. & Herweijer, M. (2008). *Overheidsbeleid. Een inleiding in de beleidswetenschap*. (1e druk). Utrecht: Lemma
- Hoogerwerf, A. & Herweijer, M. (2014). *Overheidsbeleid. Een inleiding in de beleidswetenschap*. (9e druk). Utrecht: Lemma

Kersten B. & Martens T. (2008). *Een mogelijkheid met beperkingen. Onderzoek naar de behoeften van mensen met een lichamelijke en/of zintuiglijke beperking en het aanbod van zorg- en hulpverlenende stichtingen m.b.t. begeleid zelfstandig wonen*. Paramaribo

Mensenrechten, (n.d.). Geraadpleegd op 16 mei 2021 van <http://www.mensenrechten.nl/dossier/nederland-en-het-verdrag-inzake-de-rechten-van-personen-met-een-handicap>

Mens en samenleving (2011). *VN-verdrag handicap*. Geraadpleegd op 21 september 2020 van <https://mens-en-samenleving.infonu.nl/pedagogiek/84742-het-verschil-tussen-een-stoornis-beperking-en-een-handicap.html>

Mr. Huber Stichting (2017). *Doelstellingen*. Geraadpleegd op 8 januari 2021 van <http://www.huberstg.org/smartcms/default.asp?contentID=613>

Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting (2019). *Over Ministerie*. Geraadpleegd op 8 januari 2021 van <http://socialaffairs.gov.sr/over-ministerie/>

Oosten, W. (2014). *Inleiding bestuurskunde* (5e druk). Den Haag: Boom Juridische uitgevers

Profileren (n.d.). *Beperkingen of handicaps*. Geraadpleegd op 2 mei 2020 van http://www.profileren.nl/files/oa_dc_11_beperkingen.pdf.

Starnieuws (2020). *Kijk niet neer op mensen met een beperking*. Geraadpleegd op 16 mei 2021 van <https://www.starnieuws.com/index.php/welcome/index/nieuwsitem/61899>

Stichting Betheljada (2016). *Strategisch beleidsplan Betheljada 2016-2020*. Geraadpleegd op 9 januari 2021 van https://www.betheljada.org/images/beleidsplan_pfd/strategisch_beleidsplan_2016-2020.pdf

Suriname Herald (2020). *Sozavo en Unicef continueren samenwerking*. Geraadpleegd op 27 mei 2021 van <https://www.srherald.com/suriname/2020/09/29/sozavo-en-unicef-continueren-samenwerking/>

Therapeutisch Dagcentrum Anniecrèche, (2015). SVSC. Geraadpleegd op 9 januari 2021 van <https://anniereche.org/>

Vaktherapie, (n.d.). *Lichamelijke (meervoudige) handicap*.

Geraadpleegd op 21 september 2020 van [https://www.vaktherapie.nl/lichamelijke-\(meervoudige\)-handicap](https://www.vaktherapie.nl/lichamelijke-(meervoudige)-handicap)

Van den Heuvel, J.H.J (2005). *Beleidsinstrumentatie: Sturingsinstrumenten voor het overheidsbeleid*. (2e druk). Utrecht: Lemma

Van den Heuvel, J.H.J (2017). *Beleidsinstrumentatie: Sturingsinstrumenten voor het overheidsbeleid*. (3e druk). Den Haag: Boom bestuurskunde

Young-A-Fat, P & Graham O. (2020). *Inzetbaarheid van mensen met een beperking in Suriname*. Geraadpleegd op 16 mei 2021 van <http://atm.gov.sr/media/1442/baseline-studie-inzetbaarheid-van-mensen-met-een-beperking-in-suriname.pdf>

Bijlage I: Vragenlijst voor het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting

Ter afronding van de Bachelor of Science opleiding, studierichting Public Administration, moet ik, Lucretia Lindveld, student verbonden aan de Anton de Kom Universiteit van Suriname, mijn thesis schrijven. Het doel van mijn thesis is om de inzichten en vaardigheden die ik tijdens de opleiding heb opgedaan, toe te passen. Er wordt een kleinschalig empirisch onderzoek verricht en de resultaten worden verwerkt in de onderzoeksresultaten van de thesis. Het onderwerp gaat over **‘Een bestuurskundig onderzoek naar opvang voor mensen met een meervoudige beperking in Suriname’**. Alvorens het interview van start gaat, mag ik met uw toestemming dit gesprek opnemen en uw naam vermelden in mijn thesis of wenst u anoniem te blijven?

Probleemstelling: “Op welke wijze kan overheidsbeleid ertoe leiden dat de opvang van mensen met een meervoudige beperking in Suriname wordt verbeterd?”

1. Hoe wordt ‘meervoudige beperking’ gedefinieerd volgens het Ministerie?
2. Wat is het beleid dat het Ministerie heeft uitgezet voor opvang van mensen met een meervoudige beperking?
3. Hoe wordt het beleid omtrent de opvang van mensen met een meervoudige beperking uitgevoerd?
4. Welke beleidsdoelen heeft het Ministerie al gerealiseerd omtrent de opvang voor mensen met een beperking?
5. Met welke stichtingen werkt het Ministerie samen als het gaat om opvang voor mensen met een beperking?
6. Hoe vindt de samenwerking tussen het Ministerie en de stichtingen plaats?
7. Werkt het Ministerie ook samen met internationale organisaties op het gebied van opvang voor mensen met een meervoudige beperking?
8. Hoe vindt de samenwerking plaats met deze organisaties?
9. Welke beleidsmiddelen (beleidsinstrumenten) zet het Ministerie in om te werken aan de opvang van deze doelgroep?
10. Hoe denkt het Ministerie in samenwerking met deze organisaties de opvang voor deze doelgroep te verbeteren?

Bijlage II: Vragenlijst voor Mr. Huber Stichting, Stichting Betheljada en het Therapeutisch dagcentrum Anniecrèche

Ter afronding van de Bachelor of Science opleiding, studierichting Public Administration, moet ik, Lucretia Lindveld, student verbonden aan de Anton de Kom Universiteit van Suriname, mijn thesis schrijven. Het doel van mijn thesis is om de inzichten en vaardigheden die ik tijdens de opleiding heb opgedaan, toe te passen. Er wordt een kleinschalig empirisch onderzoek verricht en de resultaten worden verwerkt in de onderzoeksresultaten van de thesis. Het onderwerp gaat over **‘Een bestuurskundig onderzoek naar opvang voor mensen met een meervoudige beperking in Suriname’**. Alvorens het interview van start gaat, mag ik met uw toestemming dit gesprek opnemen en uw naam vermelden in mijn thesis of wenst u anoniem te blijven?

Probleemstelling: “Op welke wijze kan overheidsbeleid ertoe leiden dat de opvang van mensen met een meervoudige beperking in Suriname wordt verbeterd?”

1. Hoe wordt ‘meervoudige beperking’ gedefinieerd volgens de stichting?
2. Wat is het beleid dat de stichting heeft uitgezet voor opvang van mensen met een meervoudige beperking?
3. Hoe wordt het beleid omtrent de opvang van mensen met een meervoudige beperking uitgevoerd?
4. Welke doelen heeft de stichting al gerealiseerd omtrent de opvang voor mensen met een beperking?
5. Met welke organisaties werkt de stichting samen als het gaat om opvang voor mensen met een beperking? Hoe vindt de samenwerking plaats?
6. Hoe vindt de samenwerking tussen de overheid en de stichtingen plaats?
7. Werkt de stichting ook samen met internationale organisaties op het gebied van opvang voor mensen met een meervoudige beperking? Welke zijn deze?
8. Hoe vindt de samenwerking plaats met deze organisaties?
9. Welke middelen zet de stichting in om te werken aan de opvang van deze doelgroep?
10. Hoe denkt de stichting in samenwerking met de andere organisaties en de overheid de opvang voor deze doelgroep te verbeteren?

Bijlage III: Vragenlijst voor de ouder

Ter afronding van de Bachelor of Science opleiding, studierichting Public Administration, moet ik, Lucretia Lindveld, student verbonden aan de Anton de Kom Universiteit van Suriname, mijn thesis schrijven. Het doel van mijn thesis is om de inzichten en vaardigheden die ik tijdens de opleiding heb opgedaan, toe te passen. Er wordt een kleinschalig empirisch onderzoek verricht en de resultaten worden verwerkt in de onderzoeksresultaten van de thesis. Het onderwerp gaat over **‘Een bestuurskundig onderzoek naar opvang voor mensen met een meervoudige beperking in Suriname’**. Alvorens het interview van start gaat, mag ik met uw toestemming dit gesprek opnemen en uw naam vermelden in mijn thesis of wenst u anoniem te blijven?

Probleemstelling: “Op welke wijze kan overheidsbeleid ertoe leiden dat de opvang van mensen met een meervoudige beperking in Suriname wordt verbeterd?”

1. Wat houdt de term ‘meervoudige beperking’ in volgens u?
2. Wat hebben de overheid en stichtingen tot nu toe gerealiseerd voor mensen met een meervoudige beperking?
3. Welke doelen zijn al gerealiseerd omtrent de opvang voor mensen met een beperking?
4. Met welke organisaties kunnen de overheid en de stichtingen samen werken als het gaat om opvang voor mensen met een meervoudige beperking? Hoe kan de samenwerking plaats vinden?
5. Hoe denkt u als ouder dat de overheid en de stichtingen de opvang voor deze doelgroep kunnen verbeteren?

Bijlage IV: Aanbieding Ontwerpwet houdende goedkeuring van de "Convention on the Rights of Persons with Disabilities"

Article 8: Awareness-raising

1. States Parties undertake to adopt immediate, effective and appropriate measures:

(a) To raise awareness throughout society, including at the family level, regarding persons with disabilities, and to foster respect for the rights and dignity of persons with disabilities;

(h) To combat stereotypes, prejudices and harmful practices relating to persons with disabilities, including those based on sex and age, in all areas of life;

(c) To promote awareness of the capabilities and contributions of persons with disabilities.

2. Measures to this end include:

(a) Initiating and maintaining effective public awareness campaigns designed:

(i) To nurture receptiveness to the rights of persons with disabilities;

(ii) To promote positive perceptions and greater social awareness towards persons with disabilities;

(iii) To promote recognition of the skills, merits and abilities of persons with disabilities, and of their contributions to the workplace and the labour market;

(b) Fostering at all levels of the education system, including in all children from an early age, an attitude of respect for the rights of persons with disabilities;

(c) Encouraging all organs of the media to portray persons with disabilities in a manner consistent with the purpose of the present Convention;

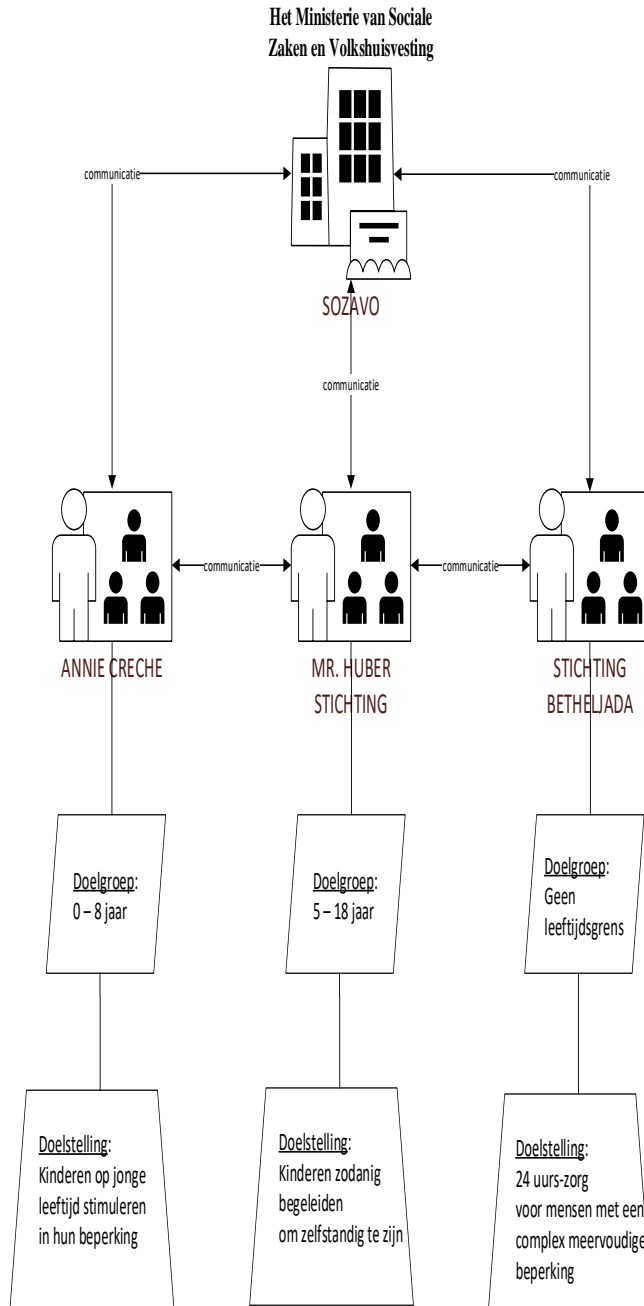
(d) Promoting awareness-training programmes regarding persons with disabilities and the rights of persons with disabilities.

Article 10: Right to life

States Parties reaffirm that every human being has the inherent right to life and shall take all necessary measures to ensure its effective enjoyment by persons with disabilities on an equal basis with others.

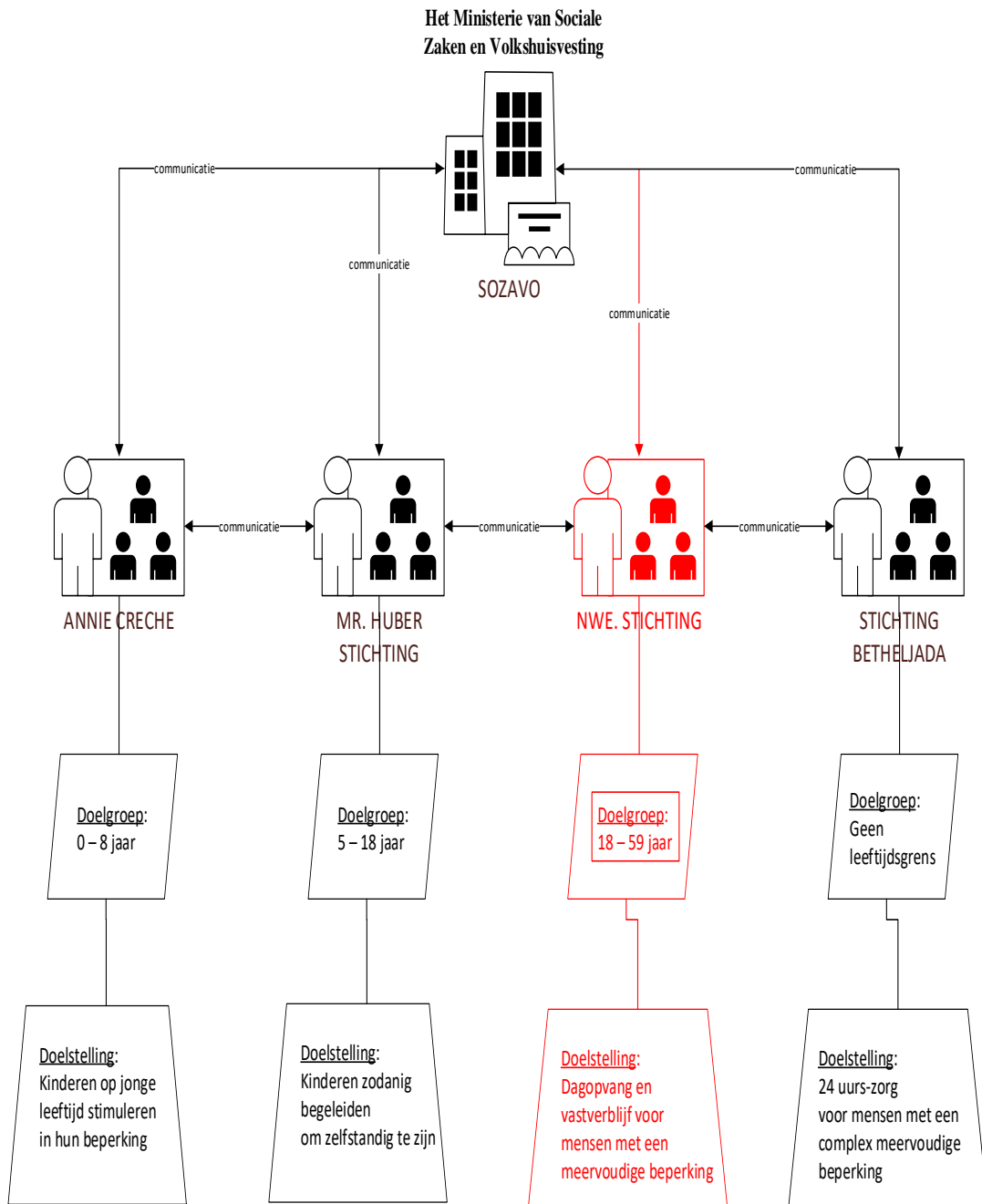
Bijlage V: Netwerkbenadering van de huidige situatie alsmede de voorgestelde situatie met een nieuwe stichting

Het huidige netwerk

Figuur 1A: Huidige netwerkbenadering

Het voorgesteld netwerk

Figuur 1B: Voorgestelde netwerkbenadering